

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Sportovně rekreační aktivity jako produkt cestovního ruchu

Vybrané vodní sporty jako produkt cestovního ruchu
v Chorvatské republice

Bakalářská práce

Autor: Veronika Hatalová

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: RNDr. Jiří Petera

Hradec Králové

Říjen 2015

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 30.10.2015

Veronika Hatalová

.....

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala RNDr. Jiřímu Peterovi za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytl v průběhu vypracování této práce.

Anotace

Název práce: Sportovně rekreační aktivity jako produkt cestovního ruchu.

Podtitul práce: Vybrané vodní sporty jako produkt cestovního ruchu v Chorvatské republice

Tato bakalářská práce se zabývá sportovně-rekreačními aktivitami, především vodními sporty. Teoretická část práce vysvětluje základní pojmy v oblasti cestovního ruchu. Definuje pojem cestovní ruch, cestovní ruch jako systém a uvádí dělení na druhy a formy. V teoretické části autorka také popisuje produkt cestovního ruchu a sportovně-rekreační aktivity. Dále se práce zabývá předpoklady pro cestovní ruch, vývojem cestovního ruchu v Chorvatské republice a následně uvádí vodní sporty, které mají v dané zemi velký potenciál a vhodné podmínky pro provozování. Praktická část je zaměřena na výzkumné šetření spojené s aktivním trávením dovolené českých turistů, s využíváním nabídky sportovně-rekreačních aktivit a provozování vodních sportů na území Chorvatska. V této části práce je popsán sběr informací a průběh šetření, který byl realizován pomocí kvantitativní výzkumné strategie.

Klíčová slova: cestovní ruch, sportovně-rekreační aktivity, vodní sporty

Annotation

Title: Sports and recreational activities as a tourism product.

Subtitle: Selected water sports as a tourism product in Croatia.

The Bachelor Thesis deals with sports and recreational activities, especially water sports. In the theoretical part the author describes basic terms as a tourism, tourism as a system, forms and types of tourism. There are also described important terms as a tourism product and sports and recreational activities. The Bachelor Thesis also deals with tourism development in the Republic of Croatia and water sports which have a great potential and suitable conditions in this country. The practical part of the work is focused on a research related to active holiday with use of sports and recreational activities and water sports in Croatia. This part also describes the process of the investigation using quantitative research strategy.

Key words: tourism, sports and recreational activities, water sports

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl a metodika práce.....	2
3	Literární rešerše.....	4
4	Teoretická část.....	6
4.1	Cestovní ruch	6
4.1.2	Cestovní ruch jako systém	7
4.1.3	Typologie cestovního ruchu.....	11
4.2	Produkt cestovního ruchu	15
4.2.1	Specifika produktu cestovního ruchu.....	16
4.3	Sportovně-rekreační aktivity.....	16
4.3.1	Podmínky poskytování sportovně-rekreačních služeb.....	17
4.4	Předpoklady pro cestovní ruch v Chorvatské republice	18
4.4.1	Základní údaje.....	18
4.4.2	Lokalizační předpoklady.....	18
4.4.3	Realizační předpoklady.....	21
4.5	Vývoj cestovního ruchu v Chorvatské republice	22
4.6	Vybrané vodní aktivity	23
4.6.1	Potápění.....	23
4.6.2	Plavba kajakem po moři.....	25
4.6.3	Vodní lyžování a wakeboarding	26
4.6.4	Windsurfing	26
4.6.5	Jachting	27
5	Praktická část.....	36
5.1	Realizační východiska	36
5.2	Sběr informací a průběh šetření	36
5.2.1	Sestavení dotazníku.....	36

5.2.2	Výběr respondentů a průběh šetření.....	36
5.3	Výsledky dotazníkového šetření.....	37
6	Shrnutí a diskuse výsledků.....	54
7	Závěry a doporučení.....	57
8	Zdroje.....	59
9	Přílohy.....	64

1 Úvod

Cestovní ruch se stává masovým jevem a společensko-ekonomickým fenoménem jak z pohledu jedince, tak i společnosti. Představuje největší pohyb lidské populace za rekreací a poznáváním. Tento obrovský rozvoj se týká především vyspělých zemí, kde cestovní ruch výrazně ovlivňuje hrubý domácí produkt a zaměstnanost daného státu. Díky globalizaci, rušení víz a usnadnění zahraničního styku, se cestovní ruch dotýká i rozvojových zemí, které jsou stále intenzivněji zapojovány do mezinárodního turismu.

Se samotným vývojem a změnami, které cestovní ruch doprovází, dochází i ke změnám v požadavcích na trávení dovolené samotnými účastníky cestovního ruchu. Lidé mají čím dál větší zájem o aktivní trávení volného času, čímž si kompenzují stereotypní způsob života a převážně sedavé zaměstnání. Nabídka sportovně-rekreačních aktivit hraje v posledních letech důležitou roli při výběru cílové destinace. Tyto změny požadavků mají za následek budování nových sportovně-rekreačních středisek, areálů a neustálé rozšiřování nabídky aktivního trávení dovolené.

Hlavní motivací pro volbu tohoto tématu byl autorčin kladný vztah k aktivnímu odpočinku a ke sportování v obecném měřítku. Výběr tématu vodních aktivit v Chorvatsku byl ovlivněn také autorčím vztahem k této zemi, kam se každoročně již 16 let vrací a také láskou k jachtingu a adrenalinovým sportům. Dalším důvodem byl také fakt, že prací, které se zabývají komplexním pojetím vodních aktivit na území Chorvatska, je nedostatek.

Záměrem této práce je čtenáři nabídnout přehled o vodních aktivitách, které jsou v Chorvatsku hojně provozovány a mají i do budoucna velký potenciál. Práce má mimo to seznámit čtenáře se základními pojmy v oblasti cestovního ruchu a nabídnout komplexní informace o Chorvatské republice jako cílové destinaci cestovního ruchu.

2 Cíl a metodika práce

Cílem této bakalářské práce je zjištění, srovnání a zhodnocení vybraných produktů s vazbami na využití služeb cestovního ruchu v Chorvatské republice.

Na základě studia odborné literatury byl proveden sběr a zpracování získaných informací a následovalo provedení předvýzkumu založeného na vyhodnocení dostupných materiálů. Z těchto informací byly poté formulovány pracovní hypotézy a vytvořeny výzkumné otázky.

Práce je tvořena dvěma hlavními a vzájemně korespondujícími oddíly, které představuje teoretická a praktická část. Teoretická část vysvětluje a popisuje základní pojmy z oboru cestovního ruchu, z oblasti sportovně-rekreačních aktivit a zabývá se také rozvojem cestovního ruchu v Chorvatsku a předpoklady pro cestovní ruch, které tato země má. Tato část práce dále popisuje vybrané vodní sporty, které mají v zemi nejvhodnější podmínky pro provozování. Praktická část je tvořena kvantitativním výzkumem, který vychází z prvotních hypotéz. Pomocí výzkumných otázek byl sestaven dotazník na téma Aktivní trávení dovolené v Chorvatsku. Ten byl následně distribuován různými cestami širokému vzorku respondentů. Tento dotazník tvoří Přílohu č. 1 této práce. Záměrem tohoto šetření bylo zjištění výsledků, které budou sloužit pro ověřování hypotéz. V závěru práce je k nalezení shrnutí dostupných výsledků a doporučení pro další možná zkoumání v této oblasti.

Výzkumné otázky:

V1: Jaká je oblíbenost Chorvatska u českých turistů?

V2: Mají Češi zájem o aktivní trávení dovolené?

V3: Jakou roli hraje nabídka sportovně-rekreačních aktivit při výběru cílové destinace?

V4: Jaká je úroveň poskytování služeb v oblasti vodních sportů na chorvatském území?

V5: Jaký je zájem návštěvníků o nabídku vodních sportů?

V6: O jaké vodní sporty mají návštěvníci největší zájem?

Hypotézy:

H1: Chorvatsko je jednou z nejoblíbenějších destinací pro letní dovolenou.

Způsob ověření na základě dotazníkového šetření, otázka č. 6

H2: Čeští turisté mají čím dál větší zájem o aktivní trávení dovolené.

Způsob ověření na základě dotazníkového šetření, otázka č. 7, 8, 11

H3: Nabídka sportovně-rekreačních aktivit zvyšuje atraktivitu destinace.

Způsob ověření na základě dotazníkového šetření, otázka č. 8

H4: Kvalita poskytovaných služeb v oblasti vodních sportů je na vysoké úrovni.

Způsob ověření na základě dotazníkového šetření, otázka č. 13, 14, 15

H5: Každý návštěvník Chorvatska alespoň jednou vyzkoušel jakýkoli vodní sport.

Způsob ověření na základě dotazníkového šetření, otázka č. 11

H6: Mezi nejoblíbenější vodní sporty patří potápění a jachting.

Způsob ověření na základě dotazníkového šetření, otázka č. 12

3 Literární rešerše

Zhodnocení několika základních publikací, které byly klíčové ve vypracování této práce.

HESKOVÁ, M., *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6

Tato publikace nabízí komplexní přehled o problematice cestovního ruchu. Vysvětluje základní pojmy a klade důraz na pochopení cestovního ruchu v širším pohledu a v mezinárodním kontextu. Publikace je sepsána přehledně a sleduje vývoj od klasické teorie až po nové směry v tomto oboru. Důkladně se věnuje novým disciplínám jako je destinační management a marketing. Z této publikace byly čerpány zejména základní pojmy v oblasti cestovního ruchu.

HRALA, V., *Geografie cestovního ruchu*. 6. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013, 197 s. ISBN 978-80-85970-79-1

Publikace zahrnující geografii celého světa, která je přizpůsobena potřebám cestovního ruchu. Zabývá se atraktivitami cestovního ruchu na jednotlivých kontinentech a v jednotlivých státech světa. Je zde k nalezení také základní teorie spojená s geografii. Tato publikace byla zdrojem pro vysvětlení základních pojmů a informací týkající se geografie Chorvatska.

ORIEŠKA, J., *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5

Pro cestovní ruch jedna z nejdůležitějších publikací, která popisuje poskytované služby v cestovním ruchu. Jsou zde velmi podrobně popsány služby cestovních kanceláří, služby v oblasti dopravy, stravování, ubytování, pojištění atd. K nalezení jsou i informace o zdravotních opatřeních při cestování a standardech služeb v cestovním ruchu. Z této publikace byly čerpány informace především z oblasti poskytování sportovně-rekreačních služeb.

VAVREČKOVÁ, E., ŠKROBÁLKOVÁ E., *Geografie cestovního ruchu*. Vyd. 1. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, Ústav lázeňství, gastronomie a turismu, 2013, 250 s., ISBN 978-80-7248-888-9

Tato publikace udává ucelený přehled o geografii cestovního ruchu ve světovém měřítku. Publikace je napsána srozumitelně s důrazem na pochopení základních souvislostí. Jednotlivé státy jsou podrobně rozebrány z různých hledisek a především s důrazem na využití jejich potenciálu. Z této publikace bylo čerpáno mnoho užitečných informací týkajících se předpokladů rozvoje cestovního ruchu jak obecně, tak přímo v Chorvatsku. Mnoho informací bylo dle této publikace zpracováno také z oblasti historie, infrastruktury, vývoje cestovního ruchu a základní geografie Chorvatské republiky.

4 Teoretická část

Teoretická část práce se zabývá popisem a vysvětlením základních pojmů v oblasti cestovního ruchu (dále též CR, turismus). Definuje pojem cestovní ruch, cestovní ruch jako systém a uvádí dělení dle druhu a formy CR. V této kapitole je také popsán produkt cestovního ruchu a sportovně-rekreační aktivity. Dále se práce zabývá teorií spojenou s předpoklady pro cestovní ruch v Chorvatské republice, vývojem turismu v dané zemi a následně popisuje sportovně-rekreační aktivity spojené s vodou, které mají v Chorvatské republice velký potenciál a vhodné podmínky pro provozování. Stěžejní aktivitu představuje jachting, který je podrobně rozebrán v poslední kapitole teoretické části práce.

4.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch je velmi významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Představuje největší pohyb lidské populace za rekreací, zábavou, poznáváním a je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel zejména ekonomicky vyspělých zemí. Vedle obchodu s ropou a automobilovým průmyslem patří cestovní ruch ve světovém měřítku ke třem největším odvětvím v oblasti exportu. Začátek rozvoje CR bývá datován okolo přelomu 19. a 20. století, kdy docházelo k formování ve vyspělých krajinách. (Hesková 2011, s. 7)

Hrala (2013, s. 9) uvádí, že ve vyspělých zemích se cestovní ruch stává masovým jevem a ekonomicky a sociologicky důležitým fenoménem. Dotýká se však i rozvojových zemí, které jsou stále intenzivněji zapojovány do mezinárodního cestovního ruchu. Od roku 1950 do roku 2009 se cestovní ruch rapidně rozvíjel a došlo k obrovským nárůstům. Například počet účastníků mezinárodního CR se zvýšil z 25 milionů na 880 milionů a příjmy vzrostly z 2,1 mld. USD na 850 mld. USD. Cestovní ruch tak velmi ovlivňuje zejména HDP (hrubý domácí produkt) a zaměstnanost dané země. Samozřejmě se předpokládá, že tento růst bude pokračovat i nadále nejen díky globalizaci a rozvoji dopravních možností.

Definicí pro cestovní ruch existuje mnoho, spousta autorů se ve svých teoriích liší od ostatních, a proto je velmi obtížné napsat jednu, která by vystihla všechna možná hlediska pohledu na cestovní ruch.

Hesková (2011, s. 9) uvádí, že cíl sjednotit názory na definování předmětu cestovního ruchu z hlediska statistiky měla Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism Organization - UNWTO), když v roce 1991 v kanadském městě

Ottawa zorganizovala mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu. Tam byl přijat návrh, že cestovním ruchem se rozumí „*činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě*“. Stanovenou dobou se rozumí jeden rok v mezinárodním CR, v domácím CR je to 6 měsíců. Dle definice UNWTO je z cestovního ruchu vyloučeno cestování v rámci místa trvalého bydliště, dočasné přestěhování se za prací, dlouhodobá migrace či pravidelné cesty do zahraničí.

Hesková (2011, s. 10) uvádí další z definic představující účelově-funkční vymezení cestovního ruchu jako „*soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestováním a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště a obvykle ve volném čase za účelem odpočinku, poznávání, zdraví, rozptýlení a zábavy, kulturního a sportovního využití, služebních cest a získání komplexního zážitku.*“

Dle Výkladového slovníku cestovního ruchu (Zelenka a Pásková 2012, s. 15) je „*cestovní ruch komplexní, mnoha oblastmi a z mnoha hledisek se prolínající společenský jev bez jakýchkoli pevně stanovitelných hranic, který je synergickým souhrnem všech jevů, vztahů a dopadů v časoprostorovém kontextu, souvisících s narůstající mobilitou lidí, motivovanou uspokojováním jejich potřeb v oblasti využití volného času, rekreace, cestování a poznání, dále v oblasti sociální, kulturní a v dalších oblastech.*“

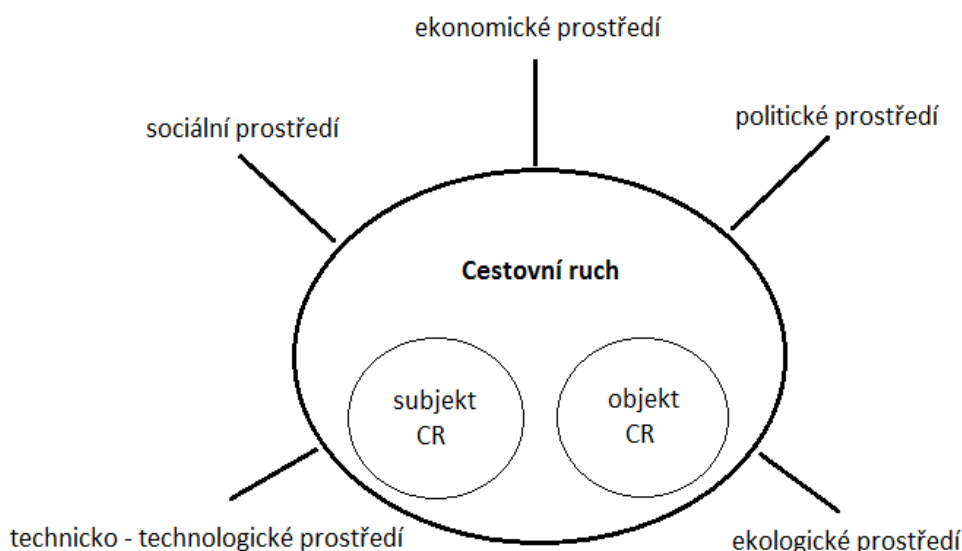
Cestovní ruch zasahuje do mnoha vědních disciplín, jako jsou ekonomie, sociologie, geografie, psychologie atd. Z hlediska ekonomie cestovního ruchu jsou předmětem zkoumání ekonomické aspekty spojené s produkcí a realizací služeb a zboží (produktu) souvisejícího s účastí na cestovním ruchu. Geografie cestovního ruchu se zase zabývá teritoriálními hledisky propojením mezi krajinou a cestovním ruchem. Předmět zkoumání představuje v sociologii CR společnost s důrazem na konání, sociální interakci a sociální chování skupin jako návštěvníků cestovního ruchu. Studium psychiky návštěvníků se zabývá psychologie cestovního ruchu. Důraz klade na motivaci účasti na cestování, spokojenost s dovolenou či poradenství. Toto prolínání způsobuje, že má cestovní ruch interdisciplinární charakter, kde jsou výsledky jedné vědní disciplíny využívány i v jiné vědní disciplíně a tak vzájemně obohacují svoje poznání. (Hesková 2011, s. 9)

4.1.2 Cestovní ruch jako systém

Cestovní ruch je dynamický a otevřený systém, který tvoří dva podsystemy. Tyto dva podsystemy představuje subjekt a objekt cestovního ruchu včetně společných vazeb.

Mezi cestovním ruchem jako systémem a jeho okolím (vnějším prostředím) existují také vazby, kdy jde zejména o ekonomické, politické, sociální, ekologické a technicko-technologické prostředí. (Kaspar 1995, cit. dle Hesková 2011, s. 11)

Obrázek č. 1 - Cestovní ruch jako systém

Zdroj: Hesková 2011, s. 11

Subjekt cestovního ruchu

Subjekt je reprezentován účastníkem cestovního ruchu. Dle Heskové (2011, s. 11) je to z ekonomického hlediska každý, kdo uspokojuje své potřeby spotřebou statků cestovního ruchu především v době cestování a během pobytu mimo místo trvalého bydliště. Účastník je nositelem poptávky a spotřebitelem produktu CR. Z hlediska statistiky je za účastníka považován cestující označený jako návštěvník, turista nebo výletník. Ve struktuře cestujících má však své místo i stálý obyvatel.

Stálý obyvatel (rezident) je v domácím CR osoba žijící minimálně šest po sobě jdoucích měsíců v jiném místě před příjezdem do jiného místa na kratší dobu než šest měsíců. V zahraničním turismu je to osoba, která žije v zemi minimálně jeden rok před příjezdem do jiné země na dobu kratší než jeden rok. (Malá 2002, s. 11)

Návštěvník je v domácím CR osoba, která cestuje na jiné místo v zemi svého trvalého bydliště na dobu kratší než šest měsíců. V mezinárodním (zahraničním) CR

představuje osobu cestující do jiné země, než v které má trvalé bydliště, na dobu nepřesahující jeden rok. Podmínkou je u obou variant, že hlavním důvodem cesty nesmí být výkon výdělečné činnosti v cílové destinaci. (Malá 2002, s. 11)

Turista představuje v domácím i zahraničním cestovním ruchu osobu splňující stejná kritéria jako návštěvník. Palatková (2011, s. 11) uvádí, že účast turisty na cestovním ruchu je spojena s minimálně jedním přenocováním. Turista se může dále dělit na turistu na dovolené (pobyt na daném místě delší než určený počet nocí, např. v ČR 2-3 noci) a na krátkodobě pobývajícího turistu (alespoň jedno přenocování, ale nepřekračuje určený počet dní jako turista na dovolené)

Výletník je jednodenní návštěvník, který cestuje na dobu kratší 24 hodin a během této cesty v dané zemi nepřenocuje.

Do statistiky cestovního ruchu se nezahrnují stálí a dočasní imigranti, tranzitní a místní cestující, příslušníci armády v zahraničních posádkách, diplomati, utečenci, kočovníci, pracovníci v pohraničí, studenti, cestující za prací atd. (Hesková 2011, s. 12)

Objekt cestovního ruchu

Jak tvrdí Hesková (2011, s. 13), objekt v cestovním ruchu představuje vše, co se může stát cílem změny místa trvalého pobytu účastníka CR. Většinou se jedná o přírodu, kulturu, hospodářství apod. U subjektu CR byl účastník nositelem poptávky, zde objekt představuje nabídku. Objekt je tvořen cílovým místem, podniky a institucemi cestovního ruchu. V praxi to znamená, že subjekt cestuje do cílového místa (destinace) tehdy, existuje-li vhodný ekvivalent na uspokojování jeho potřeb. Součástí potřeb jsou služby a zboží vyráběné podniky a institucemi cestovního ruchu v cílovém místě. Cílové místo zahrnuje primární a sekundární nabídku. Primární nabídkou se rozumí vhodný přírodní a kulturní potenciál pro cestovní ruch, který umožňuje naplnit cíle účastníků zejména v oblasti odpočinku, zdraví, poznávání apod. K dosažení těchto cílů je nutná sekundární nabídka, která představuje infrastrukturní vybavenost. Jde zejména o podniky a instituce CR, které zajišťují ubytování, stravování a umožňují vykonávat rekreační, sportovní, kulturní a jiné aktivity.

Ekonomické prostředí

Pro rozvoj cestovního ruchu hraje ekonomické prostředí velmi významnou roli. Jak uvádí Hesková (2011, s. 14), jde zejména o vliv ekonomického růstu, nezaměstnanosti, stability měny, úrokové míry a inflace. *Ekonomický růst* se projevuje pozitivně či negativně na růstu hrubého domácího produktu (dále jen HDP), který ovlivňuje objem investic a

výdajů na cestovní ruch. Čím rychleji rostou výdaje na CR, tím pozitivněji to ovlivňuje HDP. Negativní vliv na cestovní ruch představuje hospodářská krize a pokles, které jsou spojeny s růstem *nezaměstnanosti* a zmrazením mezd. Nezaměstnanost souvisí s poklesem příjmů obyvatel a s omezením výdajů na méně zbytné potřeby, kam patří i cestovní ruch. Zahraniční cestovní ruch ovlivňuje *stabilita měny* (Hesková 2011, s. 15), kdy dochází ke zdražování vycestování obyvatel do zahraničí a ke zlevňování pobytu cizinců v závislosti na devalvaci měny. *Úroková míra* představuje cenu za poskytnutý úvěr a její výše může působit podpůrně na investování v CR. Investování je omezováno nedostupností úvěrů vlivem vysoké úrokové míry. Pokles kupní síly peněz má za následek *inflace*, která způsobuje růst cen zboží a služeb ve všeobecné rovině i v cestovním ruchu.

Politické prostředí

Vliv na cestovní ruch v oblasti politického prostředí představují zejména mírové podmínky daného státu a ve světě jako celku. V zemích, kde jsou občanské nepokoje, teroristické útoky a válečné konflikty, se cestovnímu ruchu výrazně nedaří. V takových zemích je ohrožena bezpečnost turistů, jejich zdraví a případně i jejich majetek. Růst CR závisí i na společenském zřízení státu, které ovlivňuje tvorbu strategií a koncepcí rozvoje CR, podporu aktivit souvisejících s rozvojem regionů včetně cestovního ruchu apod. Důsledky politiky se projevují také při vytváření státních orgánů cestovního ruchu, při tvorbě příslušných právních norem či v budování infrastruktury. (Hesková 2011, s. 15)

Sociální prostředí

Sociální prostředí má též velký význam pro rozvoj cestovního ruchu a je dáno společenským zřízením. To ovlivňuje rozdělování HDP, sociální politiku státu či pracovní podmínky atd. Zpětná vazba cestovního ruchu se projevuje například rozdílností nabídky produktu a služeb, aby byla umožněna účast na CR i sociálně slabším částem obyvatelstva. Kromě sociálně slabších skupin se jedná i o zdravotně hendikepované a zohledňuje se také vzdělanost a kulturní úroveň obyvatelstva. (Hesková 2011, s. 16)

Technicko-technologické prostředí

Do tohoto prostředí se zahrnuje dopravní infrastruktura a informačně-technologická vybavenost. Jedná se zejména o existenci sítě dálničních tahů, železnic, hustotu letišť a frekvenci leteckých spojení, existenci lodní dopravy atd. Rozvoj dopravy má ovšem negativní vliv na cestovní ruch a životní prostředí, zejména v zahlcení hlavních dopravních

tahů, zvýšeném počtu dopravních nehod, znečišťování ovzduší apod. Velký význam mají v této oblasti nové technologie, které ulehčují poskytování různých služeb. Dle Heskové (2011, s. 17) zažívá velmi rychlý rozmach informatizace společnosti související s novými informačními technologiemi. Ty umožňují provádění elektronických rezervací, distribuci pomocí internetu aj. a urychlují tak celkovou obchodní činnost v cestovním ruchu.

Ekologické prostředí

Ekonomický růst a masový rozvoj cestovního ruchu je provázen zhoršováním kvality životního prostředí. Ochrana přírody z hlediska CR musí brát ohled na zatížení země návštěvníky a rozvoj zařízení cestovního ruchu. V mnohých státech proto existuje zákaz vstupu motorových vozidel na území národních parků, do chráněných území, do historických center měst apod. Platí i různé zákazy poškozování fauny a flóry, ale nejzásadnější vliv má zvýšení ekologického citění a smýšlení obyvatelstva přechodem masového na tzv. ekologický cestovní ruch. (Hesková 2011, s. 18)

4.1.3 Typologie cestovního ruchu

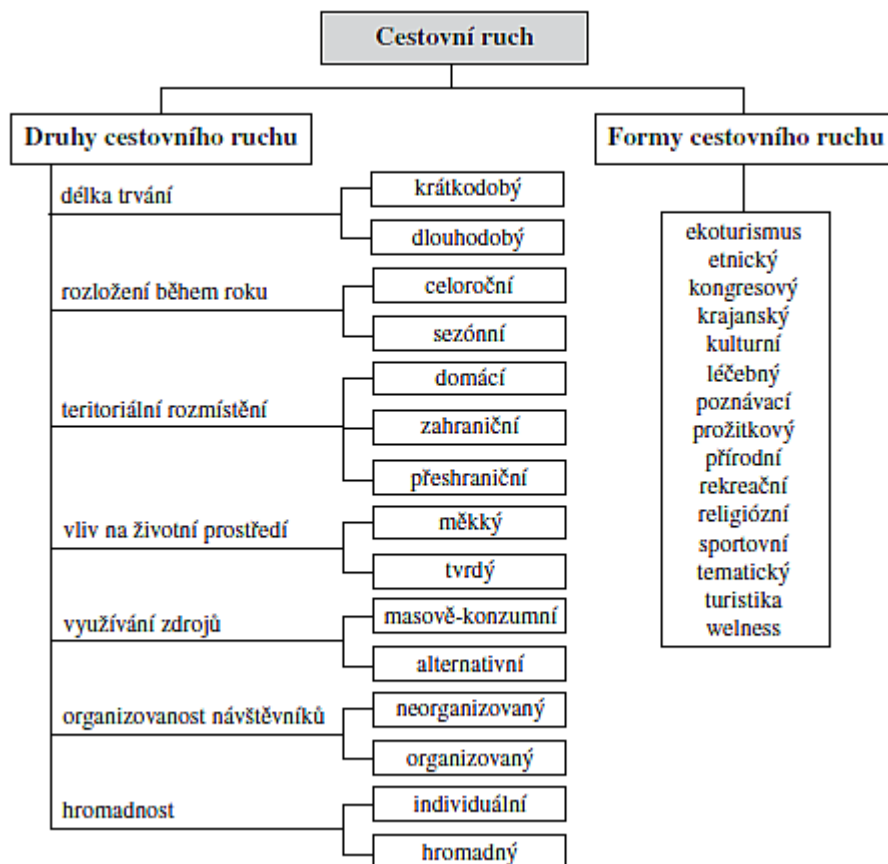
Cestovní ruch se v každodenní praxi projevuje nejen ve všeobecné rovině, ale také v různých druzích a formách, které se neustále vyvíjejí a rozšiřují v závislosti na poptávce účastníků a také s rozvojem technicko-technologických možností a nových trendů.

Jak uvádí Zelenka a Pásková (2012, s. 167), třídění na formy cestovního ruchu vychází z motivace účastníků, tj. účel, pro který cestují na jiné místo. Druhy cestovního ruchu se nejčastěji dělí dle používaných kritérií, jakými jsou např.: počet účastníků, délka trvání, způsob organizace, vliv na životní prostředí, geografická hlediska, roční období apod. (viz. obr. č. 2) (Zelenka a Pásková 2012, s. 16)

Naopak například Hesková (2011, s. 25) uvádí dělení CR opačně a tvrdí, že o formách cestovního ruchu se hovoří tehdy, když jsou základem posuzování různé příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které přináší. Také tvrdí, že formy umožňují blíže určit podstatu turismu z hlediska cílů a potřeb účastníků. Toto poznání napomáhá k lepší přípravě produktu a nabídce cílové skupině. Hesková (2011, s. 19) hovoří o druzích CR tehdy, je-li základem posuzování motivace účastníků.

Jednotlivé druhy a formy se v cestovním ruchu vzájemně prolínají a překrývají. V praxi se druhy běžně nevyskytují v čisté podobě, ale ve vzájemné kombinaci, kdy bývá jeden druh dominantní. (Zelenka a Pásková 2012, s. 17)

Obrázek č. 2 - Dělení cestovního ruchu

Zdroj: Zelenka a Pásková 2012, s. 16

Druhy cestovního ruchu

Délka trvání

krátkodobý – nepřesahuje tři až čtyři přenocování; nejčastěji jde o víkendový turismus; v poslední době se jedná o tzv. Eurovíkendy (Zelenka a Pásková 2012, s. 287)

dlouhodobý – zahrnuje obvykle tři až pět přenocování; v jednotlivých zemích bývá délka pobytu stanovena odlišně (Zelenka a Pásková 2012, s. 113)

Rozložení během roku

celoroční – jedná se o cestovní ruch probíhající celoročně; Zelenka a Pásková (2012, s. 77) uvádějí, že jde zejména o městský, kongresový či služební CR

sezónní – nepravidelný a nerovnoměrný vliv vnějších příčin v průběhu roku; projevuje se ve změnách počtu účastníků, využívání dopravních prostředků, obsazenost

ubytovacích a stravovacích zařízení; možnost ovlivňování pomocí cenové politiky, nabídky mimosezónních aktivit apod. (Hesková 2011, s. 32)

Teritoriální rozmístění

domácí – dle Heskové (2011, s. 25) představuje cestování zejména za účelem rekreace a pobyt domácích obyvatel ve vlastním státě

zahraniční – spojený s cestováním a pobytem obyvatel v zahraničí; rozlišuje se aktivní (příjezdový) a pasivní (výjezdový) CR

přeshraniční

Vliv na životní prostředí

měkký – minimalizuje vliv nežádoucích aktivit spojených s cestováním na životní prostředí a místní komunitu obyvatel (Zelenka a Pásková 2012, s. 335)

tvrdý – nebere ohled své dopady (environmentální, sociální, kulturní); zaměřen na co největší počet turistů a okamžitý ekonomický prospěch (Zelenka a Pásková 2012, s. 585)

Využívání zdrojů

masově-konzumní – dle Zelenky a Páskové (2012, s. 334-335) představuje vysokou koncentraci návštěvníků v určitých destinacích; masové využívání ubytovacích a stravovacích kapacit, dopravní infrastruktury; nešetrnost k přírodě a životnímu prostředí

alternativní – zpravidla cestování v malých skupinách s respektem k životnímu stylu a potřebám místních obyvatel a zejména k životnímu prostředí; např. ekoagroturismus, udržitelný CR, ekoturismus (Zelenka a Pásková 2012, s. 32)

Organizovanost návštěvníků

organizovaný – realizován pomocí touroperátorů, cestovních kanceláří a cestovních agentur; realizace probíhá většinou hromadně (doprava, ubytování, strava, program); typickým produktem je organizovaný zájezd (Hesková 2011, s. 27)

neorganizovaný – dle Zelenky a Páskové (2012, s. 377) probíhá bez čerpání služeb cestovních kanceláří, touroperátorů a dalších zprostředkovatelů služeb v CR

Hromadnost

individuální – založen na samostatném cestování a organizování pobytu; většinou jednotlivec nebo malá skupina cestovatelů (často rodina); podporuje seberealizaci jedince; typickým příkladem je chataření a chalupaření

hromadný – cestování velkých skupin (Hesková 2011, s. 26)

Formy cestovního ruchu

Existuje velké množství různých forem CR, které vycházejí z motivace účastníků. Motivaci pobytu v přírodě a šetrnost k životnímu prostředí představuje např. přírodní, turistický, myslivecký, rybářský či dobrodružný cestovní ruch, dále ekoturistika a ekoagroturistika. Cestování za účelem odpočinku či sportovního vyžití reprezentuje léčebný, lázeňský, rekreační, a sportovní cestovní ruch a také fenomén posledních let wellness. Pobyt převážně ve městech je předmětem motivace účastníků kulturního a kongresového turismu. Samostatnou kapitolu mohou tvořit další formy CR, např. etnický, náboženský, poutní, sexuální turismus atd.

Z hlediska zaměření této práce bude podrobněji popsán pouze rekreační a sportovní cestovní ruch.

Rekreační cestovní ruch

Tvoří základ téměř všech forem turismu, jelikož cílem účastníků bývá ve většině případů rekreace a pasivní či aktivní odpočinek. Tento odpočinek by měl být realizován ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy psychických a fyzických sil. Rekreační turismus ovlivňuje duševní pohodu člověka, a to díky kombinaci pobytu v příznivých podmínkách a nenáročnými aktivitami (procházka, táboření, chalupaření aj.). Většinou má podobu individuální nebo rodinné rekreace, která je organizována samotnými účastníky ve vlastních či pronajatých zařízeních. Může být však realizován i organizovanou formou. V posledních letech nabývá stále většího významu díky zhoršujícímu se životnímu prostředí v místech bydliště a pracoviště. (Hesková 2011, s. 20-21)

Sportovní cestovní ruch

Dle Orišky (2010, s. 164-165) je i zde charakteristickým prvkem pobyt v přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním sportovní činnosti. Předpokládá se určitá fyzická zdatnost potřebná k vykonávání těchto aktivit. Sportovní aktivity se těší oblibě jak v létě, tak v zimě. V letním období se jedná zejména o plavání, vodní sporty, tenis, golf, míčové hry apod. V zimě lyžování, snowboarding, bruslení, sáňkování aj. Velmi oblíbená je turistika (pěší, horská, vodní, mototuristika, cykloturistika), kempování a táboření v přírodě. Sportovní aktivity působí mimo jiné i na rozvíjení morálních hodnot člověka v oblasti vytrvalosti, kolektivity, odvahy a houževnatosti.

Sportovní cestovní ruch se dá provozovat také v pasivní podobě, kdy je účastník sportovním divákem. Toto převládá zejména u technicky náročných sportů. Zelenka a Pásková (2012, s. 540) uvádějí příklady pasivního sportovního CR, kam patří sportovní

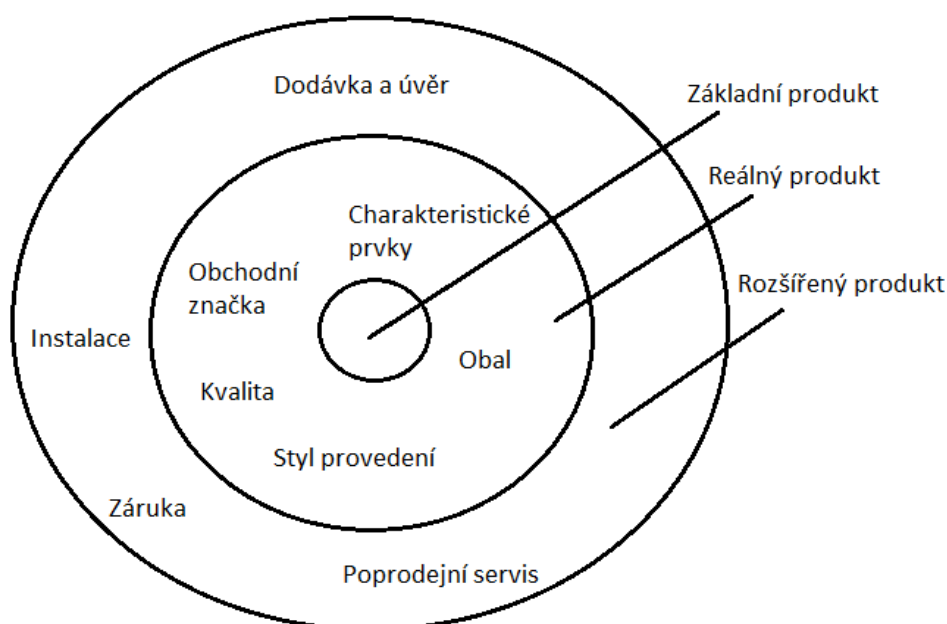
soutěže, závody, sportovní masové akce (Olympijské hry, závody F1, mistrovství světa ve fotbale).

4.2 Produkt cestovního ruchu

Zelenka (2010, s. 87) tvrdí, že „*produkt je vše, co je objektem směny.*“ Za produkt nelze považovat jen zboží nebo služby, ale také další aspekty (viz obrázek č. 3) spojené s poskytovatelem či distributorem produktu (image, obal, obchodní značka). Dále také služby související se spotřebou, dodávkou a likvidací (instalace, způsob dodání, poprodejní servis, záruka). Vše dohromady může být označováno jako **totální produkt**, přičemž toto pojetí souvisí s určováním jakosti produktu. Hlavní produkt cestovního ruchu nabízený cestovními kanceláři je zájezd (package).

V cestovním ruchu představuje image a značka destinace velký vliv při rozhodování o volbě cílové destinace, návštěvě atraktivitu či využití služby. (Zelenka 2010, s. 88) Produkt cestovního ruchu je možné rozdělit na podnikový produkt (produkt producenta či zprostředkovatele), produkt cílového místa (středisko, region), produkt státu nebo nadnárodní produkt (skupina států). Všechny tři případy vyžadují tvorbu na základě analýzy trhu, kdy dochází k hledání vhodných segmentů neboli cílových skupin účastníků turismu. (Hesková 2011, s. 99)

Obrázek č. 3 - Totální produkt (koncept tří úrovní)

Zdroj: Zelenka 2010, s. 87; převzato z Horner – Swarbrooke 2003, s. 156

4.2.1 Specifika produktu cestovního ruchu

Produkt v cestovním ruchu představuje souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu, který podniká v oblasti turismu. „*Komplexní služba cestovního ruchu (package) vzniká na základě složitě provázané spolupráce mnoha dodavatelů a zprostředkovatelů služeb, přičemž podmínky realizace a kvalita doplňkových služeb jsou mnohdy neovlivnitelné dodavateli a zprostředkovateli package.*“ (Zelenka 2010, s. 77)

Cestovní ruch představuje odvětví, jehož produkt a zejména služby jsou vysoce specifické. Produkt jako služba je specifický zejména osobním poskytováním, nemožností skladování, omezenou životností aj. Mezi specifika marketingu CR patří také vazba na využití určitého prostoru (lázeňský CR), časová závislost (sezónnost, roční období), komplexnost, výrazná segmentace trhu, nemožnost vyzkoušení produktu (z hlediska nemateriálního charakteru) a s tím spojené riziko s jeho koupí, zastupitelnost (z hlediska destinace, zprostředkovatele, dodavatele služeb, dopravce, ubytovacího zařízení apod.), snadná kopírovatelnost, vysoká subjektivita, závislost na včasném zařízení (omezená kapacita hotelů) a proměnlivá poptávka po určitém druhu služby. (Zelenka 2010, s. 78, 88)

Obecně dosahuje produkt cestovního ruchu vyšší komplexnosti, než je tomu u ostatních ekonomických odvětví. Jak uvádí Zelenka (2010, s. 88-89), komplexnost se projevuje v praxi tím, že z pohledu návštěvníka je produkt CR kompletním zážitkem od opuštění domova, až do doby návratu. Začíná poskytnutím jednotlivé služby, dopravy, čerpání package (zájezdu), až po destinaci, která představuje ucelenou nabídku atraktivit, dalších služeb a zážitků. Tyto obecné a trvalé znaky produktu cestovního ruchu jsou v posledních letech rozšiřovány a doplňovány současnými trendy. Jedná se o individualizaci package díky segmentaci trhu, rozšiřování technologických možností a zaváděním moderních informačních technologií spojených s on-line poskytováním služeb (rezervační systémy, informační weby, on-line odbavení aj.) či o rozšiřování sortimentu poskytovaných služeb např. v oblasti nových sportů a adrenalinových zážitků. Každý kvalitní produkt cestovního ruchu by měl uplatňovat již výše zmíněný koncept tří úrovní tzv. totální produkt.

4.3 Sportovně-rekreační aktivity

Poskytování sportovně-rekreačních aktivit je z hlediska cíle účasti na cestovním ruchu považováno za jednu z nejdůležitějších služeb. Tyto aktivity jsou spojeny s rekreačním a sportovním cestovním ruchem a umožňují aktivně využívat přírodně a uměle vytvořené podmínky pro provozování a rozvoj sportu, turistiky a rekreace. Poskytování a

následná spotřeba těchto služeb je spjata se snahou o využití volného času k aktivnímu odpočinku, který zahrnuje určitou míru fyzické zátěže a tvoří tak protiklad k převažujícímu stereotypnímu způsobu života.

4.3.1 Podmínky poskytování sportovně-rekreačních služeb

Tento druh služeb je poskytován sportovně-rekreačními zařízeními, která jsou budována jako součást ubytovacích zařízení nebo jsou součástí vybavenosti cílových míst v destinaci cestovního ruchu. Většinou bývají nabízeny jednotlivě za příplatek, ale mohou být poskytovány i v rámci package během pobytu. Sportovně-rekreační služby se dělí na dvě skupiny, kdy jedna má univerzální charakter a druhá je ovlivněna přírodními podmínkami s ohledem na letní nebo zimní sezónu. (Orieška 2010, s. 164-166)

Dle Orišky (2010, s. 166) může být první skupina sportovně-rekreačních služeb poskytována nezávisle na přírodních podmínkách. Tyto aktivity jsou provozovány v interiéru, především v tenisových halách, fitcentrech, krytých bazénech, v tělocvičnách a sportovních halách. Kromě sportovních hal bývají tato zařízení budována jako součást hotelového komplexu, kde jsou vyhledávána zvláště v období dovolených. Sportovní haly stojí většinou samostatně a nabízejí kromě sportovního vyžití i kulturní a společenské zážitky.

Z hlediska cestovního ruchu má větší význam druhá skupina služeb/aktivit, které jsou ovlivněny přírodními podmínkami a ročním obdobím (letní a zimní sezóna). V létě se jedná o venkovní aktivity provozované často v blízkosti vodních ploch – přírodní koupaliště (v posledních letech velká obliba termálních koupališť), venkovní bazény, loděnice, hřiště (volejbalová, fotbalová, badmintonová aj.), tenisové kurty, golfové hřiště, cyklistické stezky, trasy pro in-line bruslení. S aktivním trávením dovolené je spojeno také potápění, jehož popularita stále roste a ne jen jeho, ale také dalších vodních sportů. Mnoho českých účastníků cestovního ruchu propadlo potápění zejména v Chorvatsku a v Egyptě. Zimní sezóna nabízí služby související s využíváním ledových ploch, lyžařských běžeckých tratí, sjezdovek, lanovek atd. (Orieška 2010, s. 166-168)

Pro provozování těchto služeb je nezbytnou součástí vybavenost cílového místa půjčovnou sportovního náčiní, jízdních kol, in-line bruslí, lodí atd., sociálním zázemím (toalety, sprchy), občerstvením (nápojové a zmrzlinové bary, kiosky, restaurace). Dále Oriška (2010, s. 169-170) uvádí, že nezbytnou součástí jsou také šatny, úschovny zavazadel a lyží, střediska horské a vodní záchranné služby. Krom toho vyžadují sportovně-rekreační služby také přítomnost specializovaných pracovníků, kteří musí mít odpovídající

kvalifikaci, licenci, musí být fyzicky zdatní a schopni poskytnout první pomoc. Jedná se zejména o plavčíky, trenéry, sportovní instruktory aj. Pokud se jedná o sportovní či turistický zájezd, je nutný doprovod specializovaného průvodce, který zároveň plní i funkci instruktora, zajišťuje dopravu, zapůjčení a případnou údržbu sportovních potřeb. (Kunešová 2004, s. 8)

4.4 Předpoklady pro cestovní ruch v Chorvatské republice

„Toto je příběh o zemi tisíce ostrovů, kouzelné přírodě, bohatém dědictví a jejích významných osobnostech, které svými činy a díly zapsali Chorvatsko do mapy světa velikými písmeny navždy, příběh o zemi, jejíž krásy byly oslavovány již za dávných časů.“ (Orlić 2013, s. 1)

Jak uvádí Gehinová (2008, s. 51), riviéry na Istrii a v Dalmácii představují důležité regiony cestovního ruchu především díky středomořskému charakteru přírodních podmínek a rychlému rozvoji rekreační vybavenosti. Již od roku 1830 sloužila riviéra v Opatii, Pule a na Brijunských ostrovech jako letovisko rakousko-uherské aristokracie.

Chorvatsko má skvělé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu a díky tomu představuje cíl mnoha cestovatelů zejména v období letní dovolené.

4.4.1 Základní údaje

Chorvatská republika (dále jen Chorvatsko) je evropský stát nacházející se na pomezí střední a jižní Evropy. Na celkové rozloze 56 538 km² žije 4,5 mil. obyvatel, z toho 800 tisíc v hlavním městě Záhřebu. Národní měnu představuje 1 kuna (HRK).¹ Až 90% obyvatel se hlásí k chorvatskému národu a římskokatolické víře. Chorvatsko je v čele s prezidentem parlamentní republikou a v roce 2013 vstoupilo do Evropské Unie. (Vavrečková a Škrobálková 2013, s. 143)

4.4.2 Lokalizační předpoklady

Jak uvádějí autorky Vavrečková a Škrobálková (2013, s. 25), *„lokalizační předpoklady představují schopnost daného teritoria či krajiny poskytovat vhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu“*. Tyto předpoklady také rozhodují o funkčním využití dané

¹ pozn. 1 kuna = 3,555 CZK (Zdroj ČNB)

lokality z hlediska přírodních a společenských podmínek či atraktivit. Dá se říci, že mají do jisté míry konstantní charakter, díky čemuž vytvářejí předpoklad pro regionalizaci CR. Lokalizační předpoklady se dělí na přírodní a společenské (také kulturně-historické) podmínky.

Přírodní podmínky

Dle Abrahama (2012, s. 14) disponuje Chorvatsko rozmanitou krajinou i podnebím, od ostrovů roztroušených v moři přes skalnaté a členité pobřeží až po hřebeny vápencových hor ve vnitrozemí a úrodnou zemědělskou půdu v severních planinách Slavonie. Silně vyprahlá půda nacházející se na některých ostrovech vytváří kontrast s rozsáhlými mokřady, které se vyskytují v oblasti za vysokými horami u řeky Sávy a Dunaje, se zelenými lesy a kaskádami v oblasti Plitvických jezer. Chorvatsko se pyšní průzračným a teplým Jaderským mořem, které představuje cíl většiny turistů. Pobřeží je velmi rozmanité, výjimečně krásné a nečekaně dlouhé – měří 5 835 km. Podél celé jeho délky je k nalezení bezpočet zálivů a zátok a okolo 1200 ostrovů. Mnoho z nich je neobydlených, nedotčených lidskou rukou a turismem. Jak uvádí autorky Vavrečková a Škrobálková (2013, s. 144), na severu převládá mírné kontinentální podnebí s častými dešti po celý rok, na jihu panuje středomořské se suchými léty. Na jihu jsou zimy mírné a krátké, léta dlouhá a dny slunečné. Nejvíce slunných dnů nabízí ostrov Hvar, město Split a Dubrovnik.

V délce 700 km se Chorvatskem rozprostírá Dinárská horská soustava, která navazuje na severu na Julské Alpy. Dinárský kras je silně zvrásněný vápenec, mnohdy úplně holý bez vegetace. Nejdelší a nejvýraznější součást Dinárského krasu představuje pohoří Velebit, ke kterému mají Chorvati obzvláště úzký vztah. V oblasti Velebitu se nacházejí dva národní parky, které jsou mimořádně působivé, jelikož se zde mísí přímořská část sestávající z téměř holého krasu, s vnitrozemskou, která je pokryta rozsáhlými lesy. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Turisticky přitažlivé jsou i vodní toky a přírodní nádrže, které výrazně ovlivňují vzhled krajiny a nabídku sportovních aktivit všeho druhu. Směrem k Jadranu se řeky na svých tocích pyšní krásnými vodopády, kaskádami a peřejemi, které přímo vybízejí k divokým adrenalinovým sjezdům. Neméně zajímavá jsou i krasová jezera, např. Vranské jezero na Cresu, Bačinská jezera u přístavu Ploče či Modré a Červené jezero u městečka Imotski. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Chorvatsko také láká bohatým podmořským světem, výskytem delfinů, šakalů, supa bělohavého, velmi ohrožených středomořských tuleňů atd. Velké přírodní bohatství

představuje 8 národních parků – Plitvická jezera, Paklenica, Mljet, Kornatské ostrovy, Brijunské ostrovy, řeka Krka, Risnjak a severní Velebit. (Oliver 2007, s. 43-44)

Sociální podmínky

Do této kategorie se řadí především kulturní a historické objekty, lidové tradice, umění, památkové rezervace atd. Tato skupina faktorů může mít buď stálý charakter (hrady, muzea, paláce, zámky aj.), nebo je představována v podobě společenských akcí (koncerty, festivaly, výstavy apod.) (Vavrečková a Škrobálková 2013, s. 27)

„Vítejte v zemi, jejíž bohaté kulturní dědictví lze spatřit nejen v četných muzeích, galeriích a kostelech, které jako mimořádně cenné památky figurují na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, ale rovněž na onom kouzelném místě ve Středomoří, kde se i kratší procházka stává opravdovým sestupem tisíciletým schodištěm bohatých a slavných dějin.“ (Orlić 2013, s. 9) Nejen z tohoto textu, kterým autorka láká turisty za poznáním chorvatské kultury, je zřejmé, že Chorvati jsou velmi hrdí na své kulturní i přírodní dědictví, literární tradice, města a chrámy. V roce 1979 byl jako první na seznam světového dědictví zapsán Diokleciánův palác ve Splitu, následně Staré Město v Dubrovniku a národní park Plitvická jezera. Kulturní dědictví sahá od římských zřícenin a byzantských mozaik v románských chrámech až po benátsko-gotické kostely. V Chorvatsku jsou k nalezení také barokní hrady a středověká města. (Abraham 2012, s. 16) Velký vliv na architekturu měli Římané, po kterých se v Chorvatsku zachovalo několik mimořádných památek. Mezi nejznámější římský pozůstatek patří amfiteátr v Pule, který je 6. největší na světě. Dle Abrahama (2012, s. 36) mezi další římské památky patří také Augustův palác, rovněž v Pule a již zmiňovaný Diokleciánův palác ve Splitu. Pro většinu návštěvníků je však synonymem pro Chorvatsko románská architektura vyznačující se složitými kamennými ozdobami a vysokými zvonnicemi, které jsou součástí staveb především na pobřeží a na ostrovech. V Šibeniku se nachází katedrála sv. Jakuba postavena zcela z kamene, která je typickou ukázkou renesanční architektury. V městech a vesničkách podél pobřeží a na ostrovech jsou k nalezení benátské paláce také v renesančním stylu. Na území Chorvatska je také mnoho kostelů a středověkých opevnění, kdy nejznámější je Staré Město v Dubrovniku. Mezi zachovalá barokní města patří například staré centrum Varaždinu a město Karlovac. Tradiční dřevěná architektura je k vidění především v malých vesnicích v oblasti Polje. Nedaleko od Záhřebu v oblasti Turopolje stojí také krásné dřevěné kostelíky z poloviny 17. století. (Abraham 2012, s. 38-39) Kromě historických památek, muzeí a galerií, stojí za povšimnutí i festivaly. Jako nejstarší a nejznámější lidový festival uvádí

Abraham (2012, s. 18) Mezinárodní folklórní festival konající se v Záhřebu. Tradiční dalmatské písně je možné si poslechnout na Festivalu dalmatské hudby Klapa, který se každoročně koná v Omiši. Na podívanou lákají i karnevaly, kdy nejokázalejší představuje Rijecký karneval, který je doprovázen průvodem vozů, tanečnicků a divokých kostýmů.

4.4.3 Realizační předpoklady

Důležitý předpoklad pro rozvoj CR představuje dopravní a komunikační dostupnost. Dopravní infrastruktura je základní podmínkou realizace CR, kdy však při jejím zvyšování dochází k negativním jevům na životní prostředí. (Vavrečková a Škrobálková 2013, s. 29)

Dle Bousfielda (2007, s. 3) se dá do Chorvatska dostat velmi snadno, díky tomu sem míří především z Evropy statisíce návštěvníků ročně. Chorvatsko je dobře dosažitelné zejména autem, kdy tento způsob volí většina turistů z Česka, Německa, Itálie, Rakouska a Slovinska. Přímé lety jsou dostupné z mnoha evropských měst, Chorvatsko má několik mezinárodních letišť ve velkých městech jako jsou Záhřeb, Split, Pula, Rijeka či Dubrovnik. Abraham (2012, s. 8) uvádí, že díky spolehlivému dopravci Croatia Airways se dá pohodlně dostat například ze Záhřebu na pobřeží již za půl hodiny. Vnitrostátních letů operuje především v letní sezóně několik, včetně těch nízkonákladových. V Chorvatsku je poměrně malá síť dálnic, ale stále dochází k jejímu rozšiřování. Nejdůležitější roli hraje dálnice A1 tzv. Jadranská magistrála, která vede podél pobřeží, ovšem v letních měsících bývá extrémně přeplněná. Autorky Vavrečková a Škrobálková (2013, s. 144-145) tvrdí, že železniční doprava oproti letecké a silniční značně zaostává, je řídká a zastaralá. Kvůli přírodním podmínkám není budování železničních tratí snadné. I přesto je v létě hojně využíváno vlakové spojení mezi střední Evropou a Splitem, kdy je možná přeprava auta a člunu. Hustá lodní doprava je provozována především v létě a zajišťuje spoje s Jadranským pobřežím z Itálie a Řecka. Krom toho jsou hojně využívány i trajekty na menší vzdálenosti mezi pevninou a ostrovy. Během sezóny jezdí mnoho spojů kyvadlově od přístavu k přístavu či v pravidelných intervalech několikrát za den. Pokud se návštěvník rozhodne cestovat bez dopravního prostředku nebo jen s kolem či motocyklem, přijdou tyto trajektové spoje velmi levně. Za větší dopravní prostředek (auto, karavan) si však cestující výrazně připlatí.

4.5 Vývoj cestovního ruchu v Chorvatské republice

Již v polovině 19. století se stala istrijská Opatija cílem zámožných rakouských turistů. Ti sem jezdili za léčebnými účely a díky tomu se zde začal rozvíjet cestovní ruch. O něco později koupil rakouský podnikatel Brijunské ostrovy, které se pod jeho vlivem proměnily v luxusní a vyhledávané lázeňské centrum. Abraham (2012, s. 22) dále uvádí, že Chorvatsko bylo cílem mnoha turistů především z České republiky již před 1. světovou válkou. V 70. letech 20. století získalo Chorvatsko oblibu i obyvatel Německa a Itálie. Cestovní ruch v té době trvale rostl a představoval významný zdroj příjmů tehdy ještě pro jugoslávskou ekonomiku. V letech 1991-1995 probíhala na území tehdejší Jugoslávie občanská válka, která měla katastrofální dopad na cestovní ruch. Dalo by se říci, že Chorvatsko bylo pro zahraniční turisty téměř vymazáno z mapy Evropy a cestovní ruch se dostal na své pomyslné dno. Hotely v troskách, zjizvená a rozstřílená města, narušená infrastruktura, nízká životní úroveň, to vše byly následky děsivé války. Mnoho ubytovacích zařízení se stalo domovem pro uprchlíky ze Slavonie a Bosny, nebo sloužila jako kasárny pro Jugoslávskou lidovou armádu. Ještě do nedávna bylo možné v některých částech Chorvatska nalézt budovy zničené tehdejší palbou. Po válce se již nezávislé Chorvatsko začínalo opět těšit přílivu turistů, kteří nejprve po velmi malých částech, později už v celých zástupech, mířili probádat nový svobodný stát. Od té doby turismus jen roste, a to velmi rapidně zejména v posledních letech. Chorvatsko se snaží zachovat si svou původní tvář společně s určitým náklonem pro rozvoj moderní doby, o čemž vypovídá i národní heslo: „Chorvatsko – stará láska s mladým srdcem“. V současné době je Chorvatsko mezi 20 nejžádanějšími turistickými destinacemi světa a CR tvoří šestinu ekonomiky země. *„V příkrém kontrastu k mnoha dalším zemím u Středozemního moře v minulých 20-30 letech, nárůst turistiky v Chorvatsku nevedl k bezuzdnému stavebnímu rozmachu a chorvatské pobřeží Jadranu zůstává do značné míry jednou z nejméně narušených pobřežních linií v celém Středozeří.“* (Abraham 2012, s. 23) O tom svědčí i heslo Národní chorvatské organizace pro turistiku: „Středozeří jako kdysi“, které díky tomu není daleko od pravdy. Samozřejmě, že rozmachu investic se země nemůže zcela ubránit, a díky růstu CR se Chorvatsko stalo dobrou příležitostí pro investice ze zámoří. Pro místní obyvatelé jsou ceny nemovitostí příliš vysoké, které vzrostly právě díky rostoucímu zahraničnímu zájmu. (Abraham 2012, s. 23)

Už v roce 1980 nebyla v Chorvatsku o návštěvníky nouze. V této době navštívilo zemi 7 290 000 turistů a o pět let později to bylo přes 10 milionů. Po válce v roce 1995 toto

číslo kleslo velmi nízko. V roce 2014 přijelo do země přes 13 milionů turistů. Nejvíce vytižený měsíc představuje srpen (téměř 4 mil. turistů), následuje červenec (okolo 3 mil.), červen a září. Naopak nejméně je tato země navštěvována v lednu (okolo 120 tis.). V roce 2014 bylo na území Chorvatské republiky nejvíce návštěvníků z Německa (téměř 2 mil.), Slovinska, Itálie a Rakouska (vše okolo 1 mil.) a na pátém místě se umístila Česká republika s 661 000 turisty. Mezi pět nejnavštěvovanějších měst ložského roku patřil Záhřeb, Dubrovnik, Rovinj, Poreč a Opatija. U ostrovů převládal Krk, Pag, Lošinj, Rab a Hvar. (Ministry of Tourism, © 2015)

4.6 Vybrané vodní aktivity

V posledních letech se Chorvatsko stává cílem mnoha nadšených milovníků adrenalinových aktivit, což souvisí s širokou nabídkou outdoorových sportů od pěších výprav, po divoké sjíždění řek. (Bousfield 2007, s. 43) Chorvatsko nabízí nespočet vodních sportů a aktivit, které se dají provozovat jak rekreačně, tak závodně. Jaderské moře je ideální pro potápění, jachtaření, vodní lyžování a wakeboarding, windsurfing a plavbu kajakem po moři, ale také pro sportovní či rekreační rybolov. Většinou rekreačně se na chorvatském pobřeží provozuje také plavání, šnorchlování, parasailing, aquazorbing či jízda na vodním skútru. Ve vnitrozemí je možné sjíždět řeky na raftech či kanoích.

4.6.1 Potápění

„Díky křišťálově čisté vodě Jaderského moře a rozmanitosti vodních živočichů zdržujících se v bezprostřední blízkosti pobřeží je Chorvatsko velmi oblíbeným cílem všech amatérů i profesionálů, kdo mají zájem o potápění.“ (Bousfield 2007, s. 45) Nejen tento turistický průvodce uvádí, že se Chorvatsko stává stále oblíbenější lokalitou pro potápění zejména pro české návštěvníky a představuje nejvíce provozovanou vodní aktivitu v celém Chorvatsku. Jadran má předpoklady uspokojit i náročnější účastníky tohoto sportu. Nabízí pestrobarevný svět mořské fauny a flóry, mnoho podmořských objektů, vraků, průzračné moře, krásné přírodní lokality a kvalitní potápěčskou výuku, kvalifikované instruktory a mnoho potápěčských klubů a středisek. Dále se Chorvatsko pyšní velmi dobře organizovanou záchrannou a pátrací službou na moři a širokou nabídkou půjčoven potápěčské výstroje. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Za opravdové potápění se považuje zdržování osoby pod hladinou moře s patřičnou potápěčskou výstrojí, kdy se jedná především o dýchací přístroj. Bousfield (2007, s. 45-46)

také uvádí, že jednodušší variantu představuje velmi oblíbené šnorchlování, kdy si i naprostí amatéři vystačí s dýchací trubicí, brýlemi a ploutvemi. V celém Chorvatsku platí maximální povolená hloubka čtyřicet metrů pro sportovní i rekreačních potápění za použití dýchacích přístrojů. Oblast, ve které se realizuje potápění, musí být jasně označena červenou nebo oranžovou bójkou o průměru minimálně třicet centimetrů, eventuálně také potápěčskou vlajkou. Během nočních sestupů je nutné místo označit žlutým či bílým přerušovaným signalizačním světlem, které musí být viditelné alespoň z třiceti metrů.

V roce 2010 byl zrušen poplatek za potápěčské povolení, který činil 100 kun a byl platný 365 dní. Chorvatské potápění je upraveno několika předpisy, podle kterých je možno se potápět buď individuálně, nebo organizovaně. Individuální potápění probíhá bez pověřené odborné osoby, avšak v tomto případě musí mít každý potápěč povolení, za které zaplatí 2400 kun a je platné 365 dní od vydání. Pokud se potápění realizuje pod vedením profesionálního potápěčského střediska, jedná se o organizované potápění. Toto středisko musí mít oprávnění a registraci k provádění výuky a k pořádání potápěčských výletů, kdy výuka i výlety jsou vedeny odbornou osobou s určitou kvalifikací. Odborná osoba vede i potápěčský deník, kde jsou evidováni všichni účastníci daného potápění, popisuje se zde místo a průběh ponoru. Sdružení potápěčské turistiky uvádí, že v současné době je na chorvatském Jadranu 106 potápěčských středisek. Mimo to existuje v Chorvatsku i mnoho oficiálních škol potápění, které provozují výcvik začátečníků i pokročilých, kteří na základně absolvování potápěčského kurzu dostávají mezinárodní potápěčskou licenci. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Potápěčské lokality

V severní části Chorvatska se v blízkosti Rovinje nachází vrak rakouské lodi Baron Gautsch, který patří v této části k nejvyhledávanějším podmořským lokalitám. Není divu, jelikož vrak dosahuje délky 85 metrů. V této oblasti se nachází mnoho dalších vraků, většina z nich je však vhodná pouze pro zkušené a profesionální potápěče. Během potápění uvnitř vraků hrozí nebezpečí úrazu a je vhodné provádět tyto ponory za doprovodu specializovaného potápěčského centra. (Ostoić 2000, s. 210)

Na jihu Chorvatska patří mezi zajímavá místa pro potápění okolí útesů Grebeni v blízkosti Dubrovníku. Jak uvádí Ostoić (2000, s. 44-46), tyto útesy jsou identifikovatelné dle majáku, který se nachází na jednom z větších útesů. Tato oblast nabízí bohatý a různorodý podmořský život. K vidění je zde mnoho druhů pestrobarevných ryb a živočichů, mořských hub aj. Jako další významnou oblast uvádí autorka Ostoić (2000, s. 60-66) ostrov Mljet lákající tzv. Odysseovou jeskyní, která se okolo poledne zalije slunečními paprsky

vytvářejícími světelné efekty na i pod hladinou moře, dále korálovým útesem, kde se vyskytují mořské hvězdice a různé druhy ježovek. Potápění na ostrově Mljet je přísně regulováno, jelikož část ostrova tvoří národní park a potápět se je možné pouze pod vedením profesionálního potápěčského střediska, které má pro tuto oblast povolení. Nejslavnější potápěčskou destinací známou po celém světě (Ostoić 2000, s. 94) představuje tzv. Modrá jeskyně na ostrově Biševo, jež je proslulá modrostříbrnými efekty vznikajícími průnikem světla do jeskyně pod hladinu moře. Podle Mutić a Maric (2014, s. 10) se jedná o vzácný přírodní úkaz a potápění v této jeskyni nabízí ohromující zážitek. Další vhodné lokality se nacházejí na ostrově Korčula a Vis.

Zhruba ve Středu Jadranu jsou k nalezení velké ostrovy jako Hvar, Brač, Dugi Otok (česky Dlouhý ostrov) a souostroví Kornati. Ostrov Hvar nabízí několik krásných útesů. Mezi nejznámější patří útes Biševo (Ostoić 2000, s. 104), kde je možné ve skalních útvarech pod hladinou moře nalézt různé díry a zářezy, které jsou obklopeny spoustou barevných rybek. Jako další doporučuje Ostoić (2000, s. 108-110) mys Kabao hojně obydlený vzácnými druhy ryb a mořských živočichů a také mys Smočiguzica, v jehož blízkosti se nachází podmořský útes nabízející opět pestrou faunu a flóru. Pro profesionální potápěče se na ostrově Brač nabízí záliv Lučice, ve kterém se nachází podmořská jáma. V té je možné se potápět pouze se světlem, jelikož vchod do jámy není příliš široký a téměř celý prostor je zahlcen tmou. V této jámě se vyskytuje druh mořské ryby Kranas Dumerilův (anglicky Amberjack), který dorůstá až do délky dvou metrů, dále také humři a langusty. (Ostoić 2000, s. 112) Na souostroví Kornati jsou k vidění korálové útesy a hejna ryb, mimo to je zde velmi dobrá podmořská vertikální viditelnost až okolo čtyřiceti metrů. Do třiceti metrů hloubky je skalní útes pokryt velkým množstvím mořských hub a korálů. Hlouběji jsou k nalezení rudé rohovitky patřící mezi korálnatce, vyskytují se tu také murény a při velkém štěstí je možné narazit i na tuňáky. Dle Ostoić (2000, s. 134) patří tato podmořská stěna k nejkrásnějším v celém Jadranu. Ostrovy Kornati tvoří národní park, tudíž spadají do území s omezeným přístupem. Pro potápění v této oblasti je opět nutné využít služeb profesionálního potápěčského střediska s odpovídajícím povolením.

4.6.2 Plavba kajakem po moři

Díky průzračnému a teplému moři, bezpočtu malých zálivů a pláží, patří plavba kajakem (dále také sea kayaking) po Jadranu k nejhezčím v Evropě. Při poklidné plavbě jsou účastníci doprovázeni hejny malých ryb, neméně často i delfíny či tuňáky. Výhodu sea kayakingu představuje možnost dostat se do míst, kam by se jachta nedostala.

Nejvyhledávanější jsou malé ukryté zátoky s krásnými plážemi, mělkými lagunami a jeskyněmi. Velmi oblíbenou formou dobrodružství je tzv. island hopping, neboli přesouvání se od ostrovu k ostrovu, od přístavu k přístavu, od zálivu k zálivu, několik milí veslování a mnoho přistávání. Vzdálenosti mezi ostrovy bývají malé a nejideálnější oblast představuje oblast od souostroví Brijuni až po Elafitské ostrovy a ostrov Mljet na jihu. Jak je tomu například i u potápění a jachtaření, nejvíce zájmu pro plavbu kajakem vzbuzují oblasti ostrovních národních parků Mljet, Brijuni a Kornati. Všechny tyto ostrovy nabízejí překrásnou přírodu i kulturní památky, což z nich dělá prvotřídní kajakářská místa. Chorvatské moře je relativně bezpečné a pro cestu na kajaku velmi příjemné. Většina ostrovů má prodloužený tvar souběžný s pobřežím, a tak je vždy jedna strana ostrova chráněna před vlnami a nepříjemnými větry. Mezi nástrahy patří kromě větrů také velké množství ostrých skal. (Holjevac-Lepan 2006, s. 16 - 17)

4.6.3 Vodní lyžování a wakeboarding

Vodní lyžování si již po dlouhá léta udržuje u návštěvníků velkou oblibu. Jedná se o náročný sport, ke kterému je třeba určitá fyzická zdatnost. Vodní lyžování představuje jízdu na speciálních lyžích tažených motorovým člunem. S rozšířením tohoto sportu vzniklo mnoho půjčoven a letovisek, kde je možné si vypůjčit potřebné vybavení, mezi které patří vodní lyže, helma a záchranná vesta. Chorvatsko nabízí i mnoho škol vodního lyžování, zejména v oblastech s vhodným terénem pro provozování tohoto sportu a odpovídajícím technickým zázemím (odborný personál a motorové čluny). I ve vodním lyžování platí určité předpisy, kdy je zakázáno jezdit ve vzdálenosti menší než 300 metrů od břehu a také v přístavech. Pokuty za porušení jsou velmi vysoké. V posledních letech se obliba vodních lyží změnila na oblibu tzv. wakeboardu (prkno podobné snowboardu). Princip jízdy je stejný, jen s tím rozdílem, že jezdec má obě nohy připnuté k wakeboardu. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

4.6.4 Windsurfing

Ačkoli patří windsurfing k jednomu z nejmladších v oblasti vodních sportů, jeho popularita je velmi vysoká především u mladých lidí. Jedná se o jízdu na prkně (většinou 2-4 metry dlouhé), kde jezdec pomocí plachty využívá sílu větru k rozpohybování prkna po vodní hladině. Téměř každý milovník windsurfingu, který se vydá provozovat tuto aktivitu do Chorvatska, zamíří na vyhlášený ostrov Brač, kde se nachází rušné letovisko Bol. Leží na severní straně průlivu, který odděluje ostrov Brač od Hvaru. Právě v tomto průlivu vane

každý den od května do září vítr zvaný mistral. Mistral vane od západu a je nejlepší v odpoledních hodinách. Nejvíce windsurfařů napíná své plachty v blízkosti pláže Zlatni rat, kde se nachází mnoho windsurfových center, půjčoven a škol. Častým lákadlem pro mladé je i místní rušný noční život. Kromě rušného městečka Bol je také vhodné méně známe Kučište-Viganj ležící u Pelješasckého průlivu, který od sebe odděluje ostrov Pelješac a Korčulu. Toto místo je prozatím méně zasažené turismem, a proto zde vládne malebná a poklidná atmosféra. I přesto je zde k nalezení několik půjčoven potřebného vybavení a podmínky pro windsurfing tu nejsou o nic méně vhodné než na Brači. (Bousfield 2007, s. 46-47)

4.6.5 Jachting

Jak příjemněji strávit letní dovolenou a vychutnat si krásy skrytých zátok, než na lodi a s větrem v plachtách. Kouzlu plavby po chorvatském Jadranu propadlo mnoho milovníků svobodné a aktivní dovolené, která nabízí téměř neomezené možnosti prozkoumání dlouhého pobřeží a tisícovky ostrovů. „*Vyplutí na moře v dnešní době je skutečně snadné. Celosvětově rozšířená síť charterových společností – rozumějme půjčoven lodí – umožní uskutečnit plavbu prakticky kdekoliv na světě.*“ Mezi nejatraktivnější země pro jachting patří Chorvatsko, Řecko, Itálie, Turecko, Anglie, ale také Amerika, Karibik, Malajsie či dokonce Antarktida. (Foršt a Novotný, 2012, s. 13)

Bousfield (2007, s. 17) uvádí, že jachtařská sezóna začíná už v květnu a trvá do začátku října. Dle Abrahama (2012, s. 186) je možné si dovolenou na jachtě zařídit přes mnoho cestovních kanceláří sídlících přímo v zemi samotné nebo v zahraničí. Nabídka je pestrá, od jednodenních vyjížděk po týdenní a dvoutýdenní výpravy, kdy se účastníci učí plachtit. Jachtu si zájemci také mohou pronajmout pouze pro sebe a vydat se prozkoumávat zemi na vlastní pěst. To ovšem v případě, že splňují několik požadavků, mezi které patří mezinárodní kapitánské zkoušky, dvouletá praxe v řízení jachty aj. Každá půjčovna může mít nároky rozdílné. Pokud zájemci postrádají potřebné dovednosti, je možné si jachtu pronajmout i s kapitánem, který s posádkou pojede. Nabídka lodí i míst k zakotvení je velmi široká. Je obecně známo, že přístavy i lodě jsou v dobrém stavu, přístavy jsou dostatečně zásobeny palivem, vodou a potravinami. Velmi spolehlivě funguje i předpověď počasí, která je pro dovolenou na jachtě klíčová.

Jedinečnost jachtařských plaveb nespočívá pouze v relaxaci na tichém moři se šumějícím větrem v plachtách, ale také v aktivním vyžití v rámci dovolené. Při pobytu na jachtě se stále něco děje a každý člen by měl mít v každé situaci svůj úkol. Samotný pohyb

po palubě může být při velkých vlnách a náklonech poměrně fyzicky náročný, tahání lan k natahování, stahování či obracení obrovských plachet vyžaduje silné paže a rukavice kvůli odřeninám, to se týká i následného upevňování lan vázání uzlů, kormidlování, vytahování nepříliš lehkých fenderů² apod. Kromě neomezeného plavání doslova ve dne v noci, je také možné se věnovat potápění či sportovnímu rybolovu. Avšak i na jachtě je třeba mít k těmto sportům patřičné zpoplatněné povolení, např. při potápění v oblasti národních parků. Výhodou k nezaplacení představuje právě možnost vybrat si pro zastavení místa odlehlá, neznámá a cestovním ruchem nedotčená. To se týká především ostrovů, kde se díky tomu návštěvník seznámí s místními obyvateli a jejich pohostinností, kulturou a místy, kde se zastavil čas. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Pronájem jachty

Pronájem jachty si posádka většinou zajišťuje dlouho před odjezdem, kdy je nabídka lodí nejširší a je z čeho vybírat. Nejčastěji bývá využíváno služeb charterové společnosti v České republice, která disponuje flotilou lodí a ty půjčuje soukromým osobám. Charterová společnost většinou nebývá vlastníkem lodí, často spravuje lodě soukromníků, kteří si jejím půjčováním vydělávají na její celoroční provoz. Záloha za nájem se uhrazuje minimálně čtvrt roku před vyplutím, ale i zbytek nájemného se hradí ještě před plavbou. Vedle těchto společností existují i charterové agentury, které půjčení zprostředkují za zájemce právě u charterové společnosti. (Foršt a Novotný 2012, s. 18)

Existuje i varianta, kdy si zájemci, většinou přes internet či telefon zamluví loď přímo chorvatské agentury, zaplatí zálohu a zbytek je možný doplatit až při předání jachty na místě. Výše zmíněné způsoby pronájmu lodě se využívají zejména v hlavní letní sezóně, kdy jsou lodě plně rezervovány již od zimních měsíců. Pokud se posádka vydá do Chorvatska mimo sezónu, je možné si loď zajistit až na místě. Každá posádka si zvolí, zdali si chce loď pronajmout s kvalifikovaným kapitánem či bez něj, nebo dokonce i s další posádkou (např. kuchař). V případě pronájmu jachty bez posádky je nutné, aby měl minimálně jeden člen výpravy mezinárodní průkaz o způsobilosti k řízení plavidla. Nabídka lodí je rok od roku rozsáhlejší, od jednoduchých po luxusní plavidla, od malých k velkým motorovým plachetnicím. Novější moderní jachty bývají velmi pohodlně a účelně vybaveny. Spí se v malých oddělených kabinkách, nechybí sprchy a sociální zařízení a plně

² Boční chrániče (odrazníky) lodí používající se v přístavu, (pozn. autorky)

zařízená kuchyňka. Při každém pronájmu se skládá také kauce pro případ poškození lodi. Ačkoli se obliba jachtingu rozrůstá, stále má spoustu lidí tento druh dovolené zafixovaný jako luxusní a cenově nedostupný. Tato představa je mylná, jelikož průměrná modernější jachta se dá na týden pronajmout do 8 000 Kč na jednoho člena posádky (v případě plné obsazenosti). Často i za méně, vše se odvíjí od stáří, vybavenosti a velikosti lodě, termínu a počtu účastníků. K tomu je třeba ještě připočítat částku za dopravu, stravu, kotvení v přístavech a palivo, plus také vlastní osobní náklady. Po součtu všech výdajů však stále vyjde dovolená na jachtě přibližně stejně jako dovolená na souši. (Zábský, Záborská a Heřmanová, © 2001-2015)

Existují i cestovní kanceláře, které nabízejí plavby pro ty, kdo buď nemají možnost, nebo zájem dát dohromady vlastní posádku. V tomto případě shromažďují cestovní kanceláře jednotlivce, kteří se pak účastní zájezdu v pevně stanoveném termínu a s určeným programem. Tyto plavby bývají často tematicky zaměřeny a spojeny s aktivním trávením volného času na souši. Většinou se jedná o tzv. cyklolodě, kdy se účastníci po zakotvení v přístavu vydávají hromadně na cyklistické výlety po okolí. Kola se převážejí na lodi, která je tomu uzpůsobena a z toho důvodu se jedná o větší plavidla zhruba pro 20-30 osob. V podobném duchu se pořádají i plavby spojené s během, aerobikem apod. Plavby trvají většinou týden, případně 14 dní, ceny jsou fixně dány a zahrnují pronájem lodi, platby v přístavech, pojištění, služby posádky a stravování. (Zábský, Záborská a Heřmanová, © 2001-2015)

Vlastní jachta

Pokud se návštěvník rozhodne strávit dovolenou v Chorvatsku na vlastní jachtě, může ji do cílového místa dopravit buď po souši na speciálním přívěsu, nebo po moři. Nejjednodušší variantu představuje loď zakotvená v přístavu již z dřívějších let, pokud však majitel jachty přípluje z jiné země, je povinen se co nejrychleji dostavit do některého z celních přístavů určených pro mezinárodní styk. Není dovoleno dovezenou a přihlášenou jachtu v Chorvatsku pronajímat či přijímat platící cestující. Pro pronájem, tzv. charter, je nutné mít chorvatskou licenci. Takový přestupek je velmi vysoce pokutován. Zábský, Záborská a Heřmanová (© 2001-2015) dále uvádějí, že do 24 hodin po příjezdu na místo pobytu se musí všichni turisté úředně přihlásit, aby obdrželi potvrzení. Pokud se jedná o příplutí po moři, je tento formulář zpravidla obdržen při celním odbavení. V případě využití

služeb jachtařského přístavu (dále také marina), je přihlášení provedeno bezplatně příslušným přístavem.

Jadranské moře je hlídáno pobřežní hlídkou, která kontroluje dodržování předpisů, kdy pokuty za jejich porušení bývají velmi vysoké. Nejčastěji dochází k překračování maximální povolené rychlosti v zátokách a přístavech, k vyhazování odpadků přes palubu a k nedodržování stanovené vzdálenosti od břehu (motorové čluny a skútry 250 m, ostatní lodě 50 m). (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Chorvatské mariny

Téměř veškeré služby jsou pro jachtaře zajišťovány především chorvatským klubem ACI (Adriatic Croatia International Club), který je ve státních rukou a patří mu zhruba polovina chorvatských marin, nebo také jakýmsi svazem Udržení námořního turismu sdružujícího vlastníky ostatních přístavů a kotvišť. V současné době je v Chorvatsku okolo 50 marin, každý rok se počet nepatrně mění. Ugussi (2008, s. 1) uvádí, že téměř všechny jachtařské přístavy bývají v provozu po celý rok. Tyto mariny poskytují lodím bezpečné stání, možnost načerpání vody a elektrické energie a poskytují sociální zařízení včetně sprch, to vše bývá v ceně. Nad rámec těchto služeb, tedy za poplatek, poskytují přístavy také technický servis zajišťující opravy lodí, možnosti zásobování, čerpací stanice, zdravotní služby, prodejny potřeb pro jachtaře, informační služby (telefon, internet) a mnoho dalších. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Jadranské mariny se účastní, stejně jako pláže, mezinárodní soutěže o Modrou vlajku. Ocenění Modrá vlajka je udělováno Nadací pro ekologickou výchovu (FEE) těm marinám, kterým je ochrana životního prostředí a rozvoj CR v souladu s přírodou hlavní prioritou. „*Modrá vlajka je mezinárodní ocenění za vysoký standart ochrany přírody, čistotu moře a jeho okolí, úpravnost, vybavení, kvalitní sanitární a bezpečnostní podmínky na plážích a v marinách.*“ Pro rok 2015 bylo oceněno 95 chorvatských pláží a 20 marin. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2015)

Zábský, Zábská a Heřmanová (© 2001-2015) také uvádějí, že kromě marin se dá za poplatek kotvit také v městských přístavech. Poplatek se platí pouze v sezóně, mimo sezónu se přístavním správám nevyplácí držet za tímto účelem výběrčí. Mnohé přístavy nabízejí také přípojky vody a elektrického proudu za nižší denní poplatky než v marinách. Další možnost představuje stání v zátokách, které jsou osazeny bójkami, na které se lodě mohou vyvázat. Některé bývají zdarma, jiné jsou zpoplatněné. Bezplatně se používají zátoky bez bójí, avšak tento způsob nemusí být vždy bezpečný. Při nestabilním počasí

může dojít k vytržení kotvy a škody způsobené na lodi jsou nezanedbatelné. Jako úkryt se dají využít i námořní bunkry, které byly vybudovány jugoslávskou armádou. Poskytují dobrou ochranu před nepříznivým počasím, ale není jich mnoho. Námořní bunkry jsou k nalezení na ostrově Brač, Vis, Lastovo či Dugi Otok.

Příjezd a pobyt

V roce 2013 došlo v Chorvatsku k několika změnám v oblasti plateb za jachting. Vešla v platnost Vyhláška o podmínkách pro příjezd a pobyt cizích jachet a lodí určených pro sport a zábavu ve vnitřních mořských vodách a teritoriálním moři Chorvatské republiky. Nejdůležitější změnu představuje zrušení jakési známky (viněty) pro zahraniční rekreační plavidla, která byla do té doby podmínkou k plavení se na Jadranském moři. Byly také sjednoceny práva a povinnosti občanů Evropské unie s právy a povinnostmi chorvatských občanů při plavbě na jachtách. Došlo také k zrušení seznamu posádky (crew list), který omezoval počet osob pobývajících na jachtě. Pokud se jachta do Chorvatské republiky připraví po moři, je velitel plavidla povinen doplout co nejkratší cestou do přístavu určeného pro mezinárodní provoz. Tam je nutné podrobit se hraniční kontrole, ověřit seznam posádky (seznam má pouze informativní charakter, již neomezuje počet pobývajících osob), zaplatit všechny předepsané poplatky včetně pobytové taxy a přihlásit k pobytu cizí státní příslušníky na plavidle. Po vyřízení všech náležitostí se plavidlo může vydat vstříc vodnímu dobrodružství, avšak s následujícími dokumenty na palubě: potvrzení o zaplacení všech poplatků, osvědčení o způsobilosti lodi k plavbě, osvědčení o způsobilosti k řízení plavidla s národními pravidly země, potvrzení o pojištění odpovědnosti za škody způsobené třetím osobám, osvědčení o vlastnictví nebo plnou moc k užívání plavidla. (Zábský, Zábská a Heřmanová, © 2001-2015)

Pokud během plavby dojde k havárii či poruše, existuje v Chorvatsku služba pátrání a záchrany na moři. Karlič (2008, s. 77) uvádí, že v takových situacích se do pátrání a akce zapojuje několik plavidel, v krajní nouzi i helikoptéry. Tato služba je řízena Hlavní národní centrálou pro pátrání a záchranu, která sídlí v Rijece a má nepřetržitý provoz. Aby se mnoha haváriím dalo předejít, je třeba znát kvalitní předpověď počasí a žádný nautik, by neměl bez těchto informací vyplout na moře. Přístavní kapitanáty vysílají předpovědi na různých frekvencích každých 15 minut, jelikož nebezpečí na otevřeném moři je velmi vysoké. Dle autorky Holjevac-Lepan (2006, s. 23) by si jachtaři měli dát zejména pozor na Jadranské větry a silné vlny. Suchý a chladný vítr bóra vane nárazově od severovýchodu, v létě osvěžuje a čistí vzduch, ale převládá v zimních měsících. Nevyzpytatelný bývá vítr

jugo, který může vytvořit velké vlny, je vlhký a vane od moře nejčastěji na jižním pobřeží. Denní a svěží vítr představuje mistral foukající v odpoledních hodinách a ustávající v podvečer.

Během plavby po Jadranských vodách platí určité předpisy, zvláště v přístavech a v blízkosti pláží. Jak uvádí Karlič (2010, s. 78), z bezpečnostních důvodů není povolena plavba v oblasti vjezdu do přístavů na vzdálenosti menší než 50 m od pobřeží a 200 m od pláže. Ve většině přístavů a průplavů je omezena rychlost plavby a bývá viditelně vyznačena. Dodržování rychlostí v blízkosti pevniny je přísně kontrolováno námořní policií.

Ceny 2015

Od roku 2014 měl být zaveden jednotný poplatek, který by nahradil jednotlivé poplatky, které se platily dosud, ale nestalo se tak. Naopak byl zaveden poplatek za bezpečnost plavby a ochranu před znečištěním. Krom toho se také platí poplatek za využívání bezpečnostních objektů plavby – majáků, poplatek za námořní informační mapu a správní poplatek. Ceny viz Tabulka č. 1.

Tabulka č. 1 - Poplatky za jachting 2015 (v kunách)

Délka plavidla (m)	Správní poplatek	Bezpečnost plavby	Informační mapa	Osvětlení
< 2,5	40 kn	20 * L + 2 * P	20 kn	10 kn/1 m
2,51 – 11,99	40 kn	20 * L + 2 * P	20 kn	10 kn/1 m
12,00 – 40,00	40 kn	20 * L + 2 * P	20 kn	25 kn/1 m
40,01 >	40 kn	7 500 kn	20 kn	25 kn/1 m

L - délka plavidla

P - celkový výkon motoru v kW

Za plavidla do 2,5 m délky a výkonu motoru do 5 kW se neplatí žádný poplatek.

Zdroj: Záborský, Záborská a Heřmanová, © 2015

Kromě zmíněných poplatků je nutné uhradit také pobytovou taxu. Vlastník nebo uživatel plavidla je povinen tuto taxu zaplatit Přístavní správě za sebe a za všechny osoby pobývající na jachtě. Tato povinnost se netýká jachtařů, kteří si loď pronajali u charterové firmy, jelikož taxa je již zahrnuta v ceně pronájmu. Taxa se platí u jachet a plavidel delších 5 metrů vybavenými lůžky. Cena se tedy odvíjí od délky jachty a časového období, za které se taxa platí. Viz Tabulka č. 2.

Tabulka č. 2 - Paušální sazba pobytové taxy (v kunách)

Čas. období	Délka plavidla (v metrech)				
	5 - 9	9 - 12	12 - 15	15 - 20	Přes 20
do 8 dnů	150	200	300	400	600
do 15 dnů	300	350	400	500	800
do 30 dnů	400	500	600	700	1 000
do 90 dnů	600	650	750	850	1 300
do 1 roku	1 000	1 100	1 300	1 500	1 700

Zdroj: Záborský, Záborská a Heřmanová, © 2015

Nezanedbatelnou částku představují také přístavní poplatky hrazené za využívání služeb mariny. Ceny se opět odvíjí od délky lodě a termínu pobytu. V Tabulce č. 3 jsou uvedeny poplatky za denní stání v marinách pod správou ACI. V ostatních přístavech jsou poplatky nižší mezi 1-3 EUR za 1 metr délky jachty za den. (Záborský, Záborská a Heřmanová, © 2015)

Tabulka č. 3 - Poplatky za denní stání na vodě v ACI marinách (v EUR)

Délka lodě	Časové období	
	1.6. - 30.6., 1.9. - 30.9.	1.7. - 31.8.
do 5 m	77 - 332	92 - 353
9 - 10 m	314 - 537	330 - 583
14 - 15 m	529 - 1 058	552 - 1 143
19 - 20 m	706 - 1 864	928 - 2 017

Zdroj: Záborský, Záborská a Heřmanová, © 2015

Závodní jachting

I poklidná, pohodová dovolená na jachtě se může během minuty změnit v adrenalinový zážitek. Plný adrenalinu je také závodní jachting, který Stubbs (2010, s. 248) přirovnává k situaci, „*kdy člověk stojí pod sprchou chrlící peníze, zatímco na něj někdo lije jeden kbelík studené vody za druhým.*“ Z toho vyplývá, že jachting je sport, který přináší uspokojení, ale je velmi fyzicky i psychicky náročný. Jachtařské závody se pořádají na jezerech, přehradách, v ústích řek, na moři a oceánech. Závody přes oceán představují vrcholnou výzvu a nejnáročnější zkoušku lodi i posádky. Závodní tratě v blízkosti pobřeží jsou vyznačeny nafukovacími bóje, dále od pobřeží se používají pevně ukotvené bóje a navigační body. Tuto činnost nelze provozovat rekreačně, jedná se o vrcholový sport, kdy je nutná fyzická kondice a silná vůle. Závodní jachtař musí mít sílu v pažích pro úpravu plachet, pro svižný pohyb po palubě zase sílu a jistotu v nohou. Tento sport není jen o fyzické zdatnosti, ale také o té mentální, kdy je nezbytné rychlé myšlení a reakce, jelikož důležitou roli hraje taktika. Jachtaři často závodí jako jednotlivci, jindy soutěží různě velké posádky od 2 do 18 sportovců.

Závodní lodě, kromě těch oceánských, bývají různých velikostí. Většinou se používají lodě s jedním trupem, ale výjimkou nejsou ty, které mají dva nebo tři paralelní trupy (katamarán a trimarán). Trupy bývají oproti plachtám výrazně menší. Kromě velkých plachet se na lodi nachází pod vodou ještě kýl a kormidlo. Krom trupu, kýlu a kormidla má každá jachta také stěžeň, lana, ráhna, plachty a jejich ovládací prvky). Materiály jsou co nejlehčí, ale zároveň bezpečně a odolné nárazu vln. Jachty pro oceánské závody bývají mohutnější, mají silnější mechanismy pro ovládání plachet, moderní navigační a komunikační prostředky a jsou vybaveny obytným prostorem v podpalubí. Kvůli nepříznivým a mokřým podmínkám je nutné, aby měl jachtař kvalitní výbavu a udržoval

své tělo v teple a suchu. Na menších lodích nosí závodníci neoprenové kombinézy, plovací vesty, jachtařské rukavice pro pevnější uchopení lana a neoprenové protiskluzové boty. Na transoceánské závody se nosí oblečení ve více vrstvách, kdy ta vrchní musí být nepromokavá. Do povinné výbavy patří záchranná vesta, nepromokavý overal, bunda a rukavice a vysoké gumové boty. (Stubbs 2010, s. 250-251)

5 Praktická část

5.1 Realizační východiska

V rámci praktické části práce bylo provedeno výzkumné šetření, které mělo za cíl odpovědět na výzkumné otázky a potvrdit či vyvrátit pracovní hypotézy, které byly uvedeny v kapitole 2 Cíl a metodika zpracování. Šetření bylo realizováno pomocí kvantitativní výzkumné strategie. Podle Trouсила a Jašíkové (2015, s. 72) „*kvantitativní výzkumnou strategii používáme zejména v případě, kdy potřebujeme generalizovat naše nálezy na vybranou populaci jedinců a nezajímají nás příliš hlubší vysvětlení, interpretace problémů, pohledem samotných jeho aktérů*“. Autoři také uvádějí, že tento postup je využíván, pokud chce výzkumník ověřit vytvořené hypotézy (předpoklady), které byly předem stanoveny.

5.2 Sběr informací a průběh šetření

5.2.1 Sestavení dotazníku

Kvantitativní metoda byla realizována pomocí dotazníku, který byl sestaven na základě předem určených výzkumných otázek a hypotéz, které měl za úkol potvrdit či vyvrátit. Tato technika šetření byla využita z toho důvodu, že umožňuje zjistit informace od velkého počtu respondentů.

Dotazník (viz příloha č. 1) se skládal z kombinace uzavřených, polouzavřených a otevřených otázek, které se týkaly dovolené v Chorvatsku. Byl koncipován do okruhů na základě předem vytvořených hypotéz. První část obsahovala identifikační otázky, následovaly otázky ohledně návštěvnosti Chorvatska a způsobu trávení dovolené, další část se zaměřovala na otázky spojené se sportovně-rekreačními aktivitami, následovala oblast vodních sportů a nakonec téma jachtingu. Předtím, než byl dotazník distribuován do terénu, proběhlo ověření srozumitelnosti otázek a časové náročnosti vyplnění. Pro tyto účely byl vybrán malý vzorek respondentů z okruhu blízké rodiny, kteří potvrdili, že otázky jsou jednoznačné a srozumitelné a že vyplnění nezabere déle než 10 minut.

5.2.2 Výběr respondentů a průběh šetření

Pro účely tohoto zkoumání nebyla stanovena cílová skupina, aby bylo možné získat informace od co nejširšího okruhu uživatelů. Respondenti byli v různých věkových kategoriích, od studentů po seniory. Respondenti byli dotazováni ve většině případů přímo

pomocí papírového dotazníku v okruhu přátel, kolegů a spolužáků. Dotazování probíhalo také zprostředkovaně přes kvalifikované kapitány, kteří dotazníky předali dále svým klientům a spolupracovníkům, kteří se pohybují v nautickém prostředí. Respondenti byly také osloveny přes sociální síť Facebook a pomocí e-mailu. Distribuce dotazníků probíhala dále pomocí kamenné pobočky cestovní kanceláře, která se zaměřuje na oblast sportovních zájezdů. Dotazníkové šetření trvalo 2,5 měsíce a vyplnění dotazníku bylo ve všech případech dobrovolné. Díky převážně přímému kontaktu byla návratnost poměrně vysoká. Z okruhu přátel, kolegů a spolužáků bylo navráceno 55 vyplněných dotazníků, přes kvalifikované kapitány činila návratnost 30 dotazníků, pomocí internetu přes sociální síť Facebook a e-mail celkem 71 dotazníků, a v cestovní kanceláři bylo ochotno vyplnit 24 respondentů. Celkem tedy přesně 180 vyplněných dotazníků.

5.3 Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č. 1 – Pohlaví

Genderová příslušnost hraje důležitou roli jak při výběru dovolené, tak i ve způsobu jejího trávení. Muži a ženy mají rozdílné požadavky a proto je nutné, aby v šetření byly zahrnuty obě skupiny. Zkoumání se zúčastnilo 101 žen a 79 mužů, z grafu č. 1 je patrné, že ženy tvořily 56% a muži 44% všech respondentů.

Graf č. 1 - Genderová příslušnost

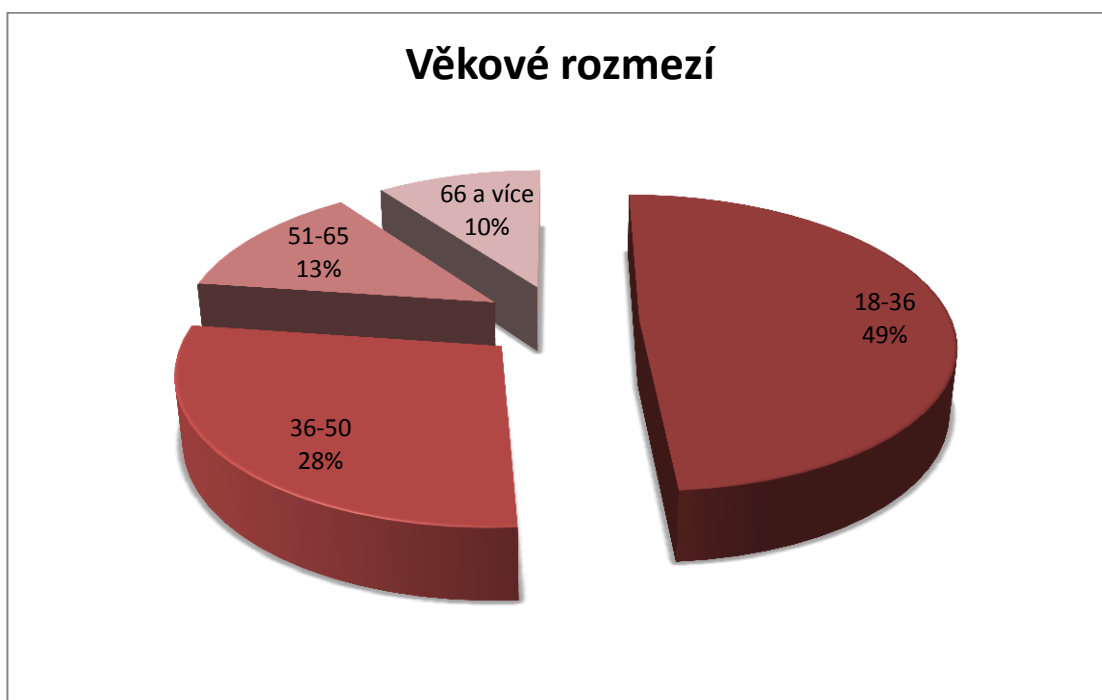

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 2 – Věk

Tato otázka byla do dotazníkového šetření zařazena, aby bylo zajištěno široké věkové rozmezí. Široké věkové rozmezí bylo preferováno z důvodu, aby výsledky byly obecné a nevztahovaly se pouze k jedné věkové skupině. Nejvíce dotazníků vyplnili lidé ve věku 18-36 let, kterých bylo 88, a z celkového počtu tvořili 49%. Další početnou skupinu tvořila věková kategorie 36-50 s celkovým počtem 51 respondentů, tedy 28% z celkového počtu. 23 dotazníků bylo vyplněno respondenty ve věku 51-65, kteří tvořili 13% z celkového počtu. Z grafu č. 2 je patrné, že nejmenší skupinu představuje kategorie od 66 let a více, kde se zkoumání zúčastnilo 18 osob, které tvoří zbylých 10%.

Graf č. 2 - Věkové rozmezí

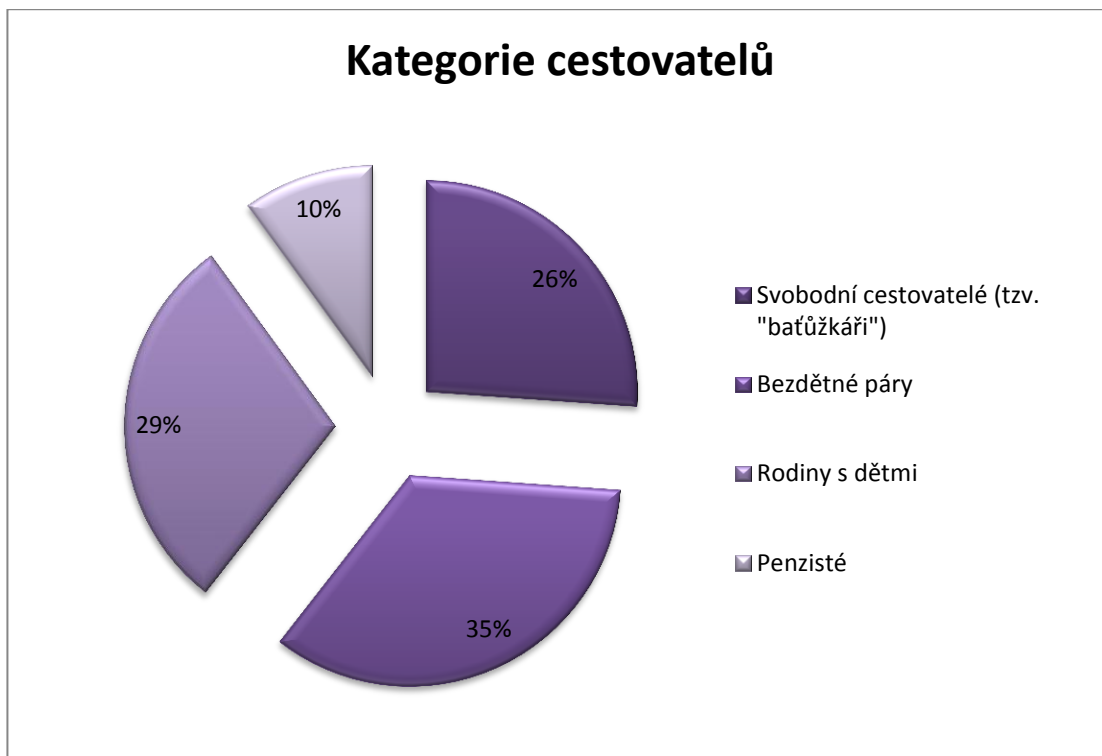
Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 3 – Do jaké kategorie patříte?

Respondenti byli dále tázáni, do jaké kategorie cestovatelů patří a to z toho důvodu, aby dotazník nebyl ovlivněn pouze jedním druhem cestovatelů. Z grafu č. 3 je evidentní, že kategorie byly ovlivněny věkovým rozmezím respondentů. Celkem 62 osob se přihlásilo ke kategorii bezdětných párů, která tvořila 35% z celkového počtu. Další početnou skupinu tvořily rodiny s dětmi s počtem 53 respondentů a svobodní cestovatelé s počtem 47.

V souvislosti s nízkým počtem respondentů nad 66 let, tvořila kategorie penzistů pouze 10% z celkového počtu.

Graf č. 3 - Kategorie cestovatelů

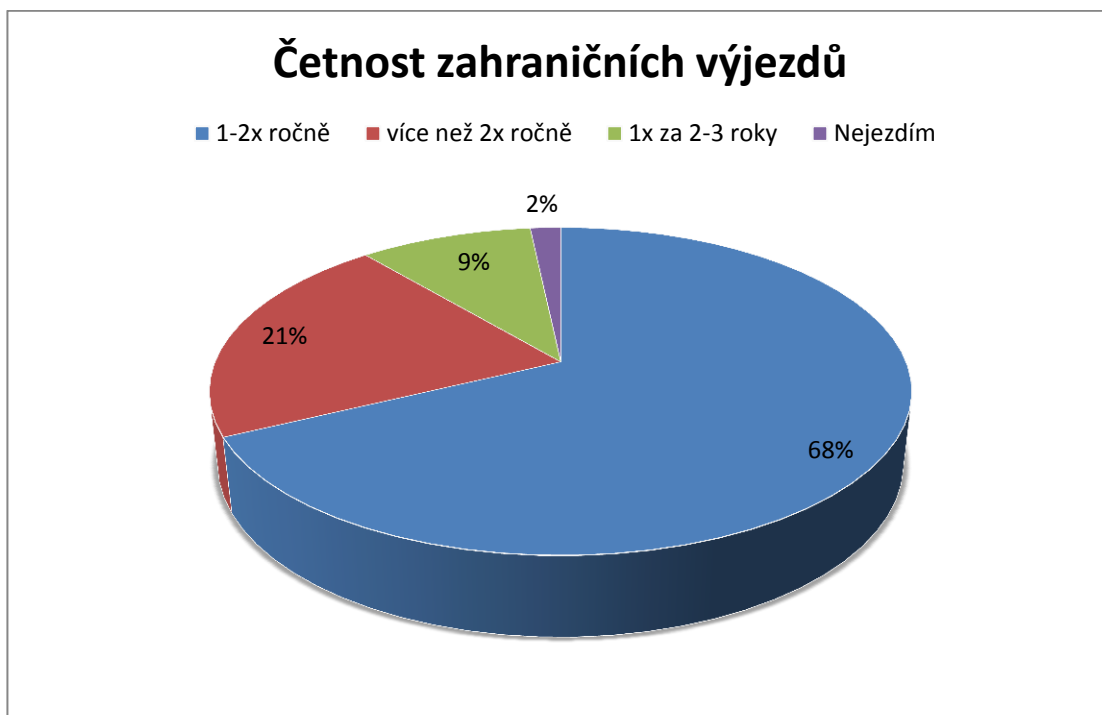

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 4 – Jak často jezdíte na zahraniční dovolenou?

Jak vyplynulo z dotazníkového šetření, nejčastější četnost zahraniční dovolené je 1-2x do roka. Tuto možnost vybralo celkem 122 respondentů. Rapidně menší počet odpovědí byl zaznamenán u četnosti více než 2x do roka, kdy celkové číslo bylo 38, tedy 21% z celkového počtu. Pouze 17 osob zaškrtnulo možnost, že na dovolenou jezdí 1x za 2-3 roky a 3 respondenti uvedli, že na dovolenou nejedí vůbec, čímž se počet respondentů pokračujících ve vyplnění dotazníku snížil na počet 177.

Graf č. 4 - Četnost zahraničních výjezdů

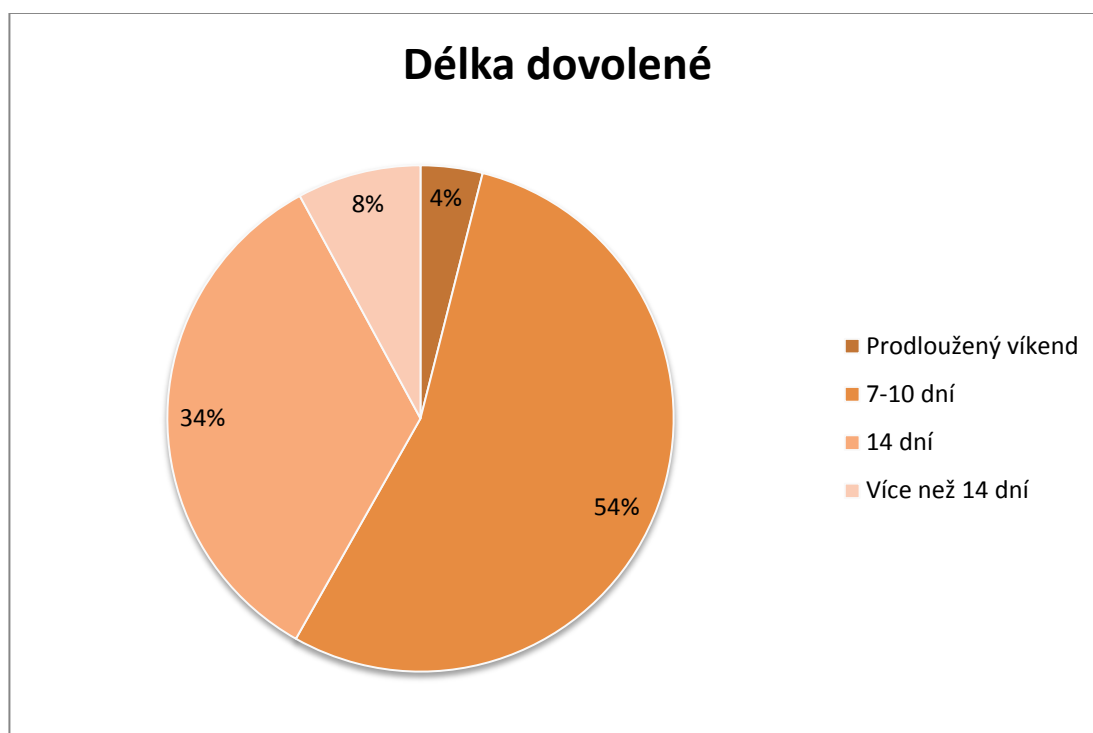

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 5 – Jakou délku dovolené upřednostňujete?

Dle uvedeného grafu je evidentní, že více než polovina, přesně 54% a 96 dotázaných, upřednostňuje délku dovolené v rozmezí 7-10 dnů. Na dovolenou v délce 14 dnů jezdí celkem 60 respondentů tvořících 34%. Zahraniční pobyty delší než 14 dní podniká 8% z celkového počtu, přesně tuto možnost označilo 14 osob. Nejmenší zájem je o prodloužené víkendy, které tvoří 4% a celkem je upřednostňuje 7 respondentů.

Graf č. 5 - Délka zahraniční dovolené

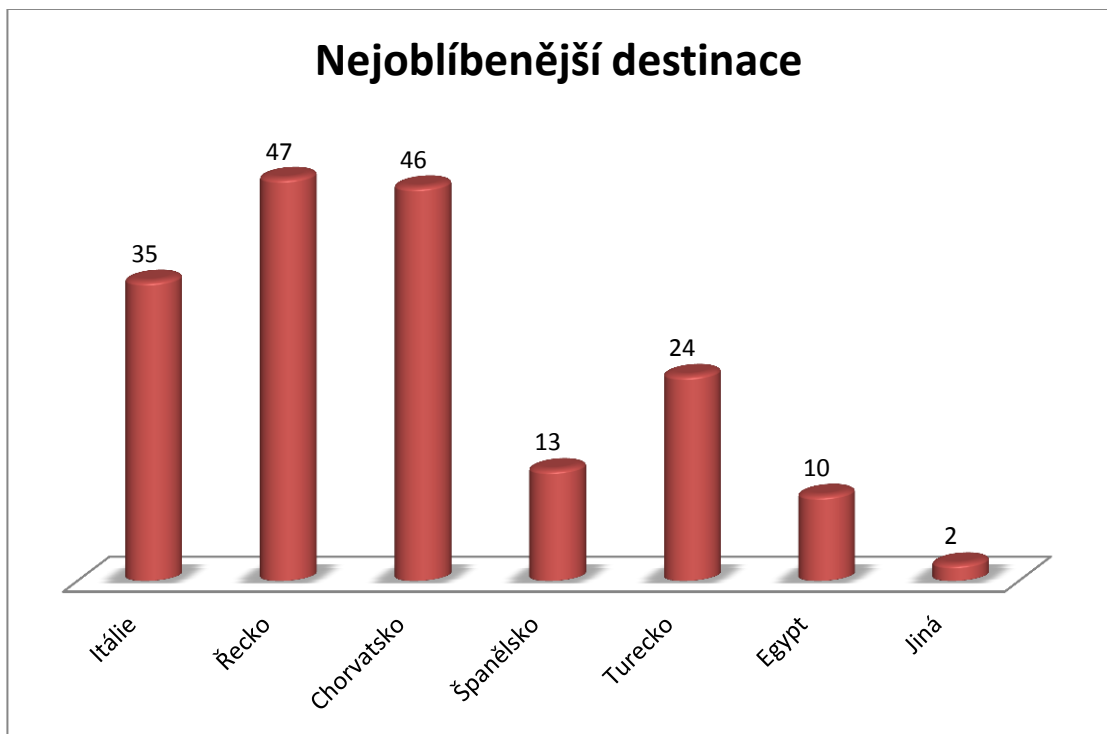

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 6 – Jaká je Vaše oblíbená letní destinace?

Oblíbenost zahraničních destinací je vyobrazena v grafu č. 6, z kterého je jasné, že na první příčce je u Čechů Řecko, které získalo 47 hlasů. V těsném závěsu za Řeckem se nachází oblíbené Chorvatsko s počtem 46 respondentů, Itálii poté upřednostňuje 35 dotázaných. Pomyslnou bramborovou příčku obsadilo v posledních letech stále oblíbenější Turecko, které nabízí luxusní resorty za velmi příznivé ceny a tuto destinaci si oblíbilo 24 respondentů. S 13 hlasy následuje Španělsko, s 10 hlasy Egypt a 2 osoby zaškrtnli, že mají jinou oblíbenou destinaci. Konkrétně se jednalo v jednom případě o Bulharsko a v druhém o Francii.

Graf č. 6 - Nejoblíbenější destinace

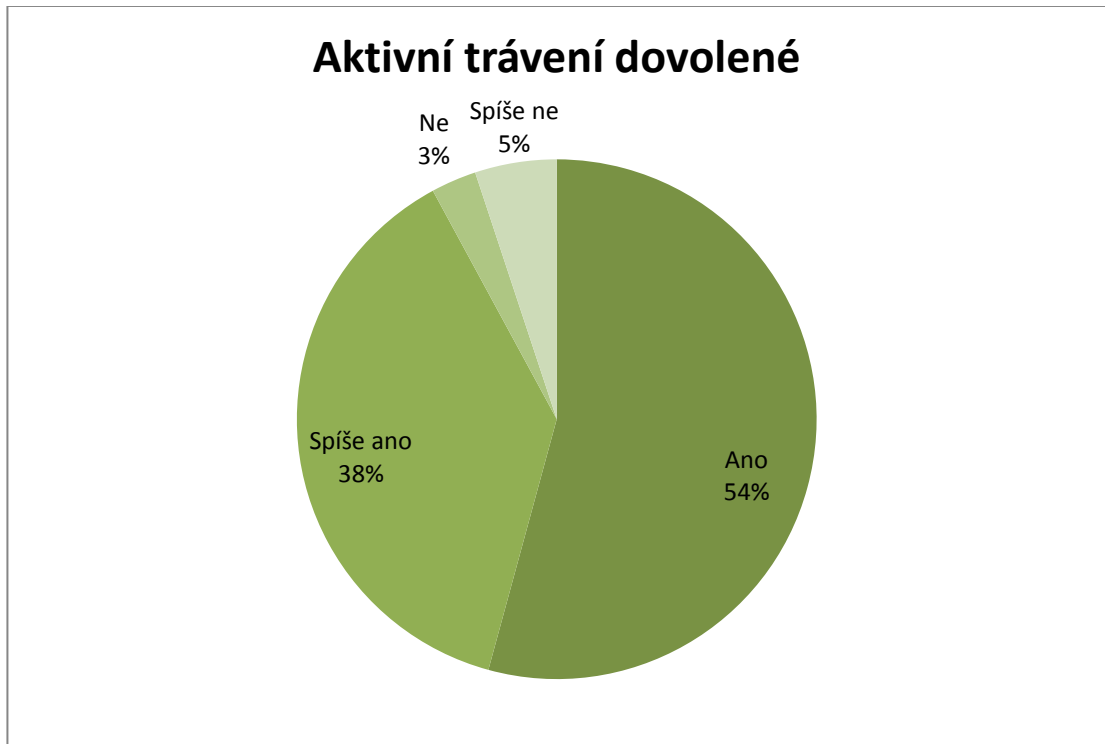

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 7 – Trávíte rádi dovolenou aktivně?

Celkem 96 dotázaných uvedlo, že svoji letní dovolenou rádi tráví aktivně. Tato skupina tvořila více než polovinu, přesně 54%. Méně jistí respondenti, kteří vybrali možnost „spíše ano“, představovali 38%, celkem 67 osob. Těch, kteří svou dovolenou neradi tráví aktivně, byl velmi malý počet, celkem pouze 5 respondentů představujících 3% z celkového počtu. Odpověď „spíše ne“ vybralo zbývajících 9 osob.

Graf č. 7 - Aktivní trávení dovolené

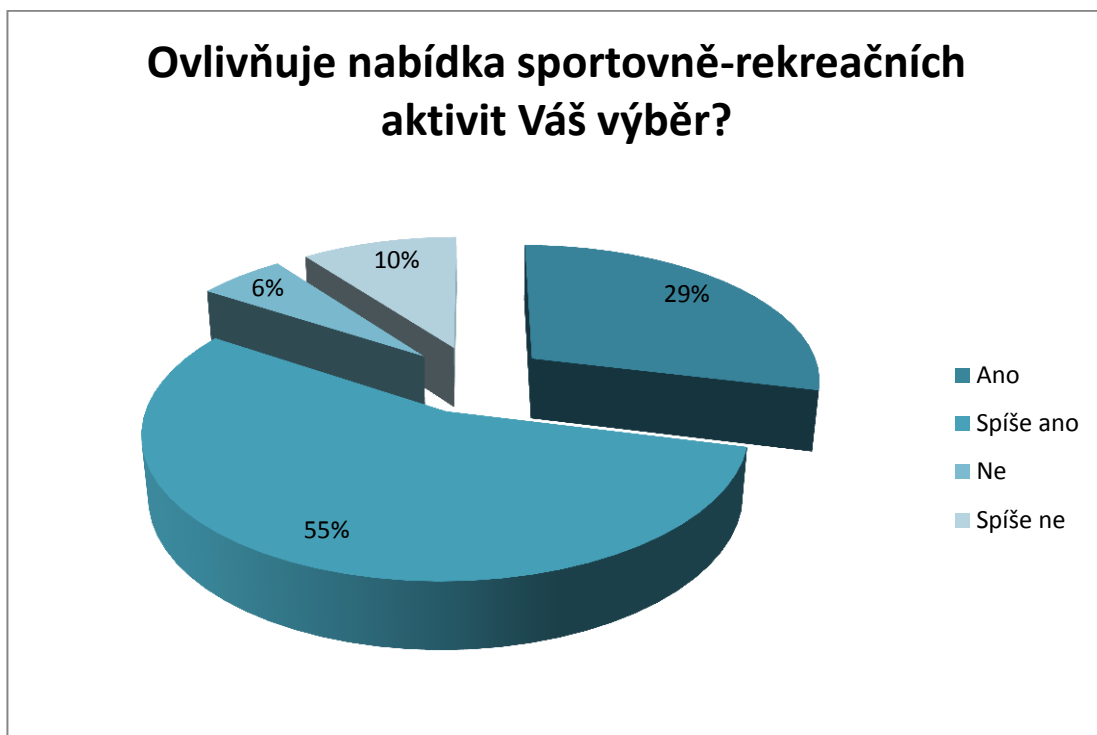

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 8 – Hraje pro Vás roli nabídka sportovně-rekreačních aktivit při výběru místa pro Vaši dovolenou?

Na tuto otázku odpovědělo celkem 98 respondentů „spíše ano“ a tvořili 55% z celkového počtu. Pro dalších 51 osob hraje nabídka sportovně-rekreačních aktivit rozhodně roli, možnost „ano“ vybralo tedy 29%. Pro 18 osob tvořících 10% nabídka spíše nehraje roli a pro 10 osob tvořících 6% rozhodně nehraje roli při výběru cílové destinace.

Graf č. 8 - Ovlivňuje nabídka sportovně-rekreačních aktivit Váš výběr?

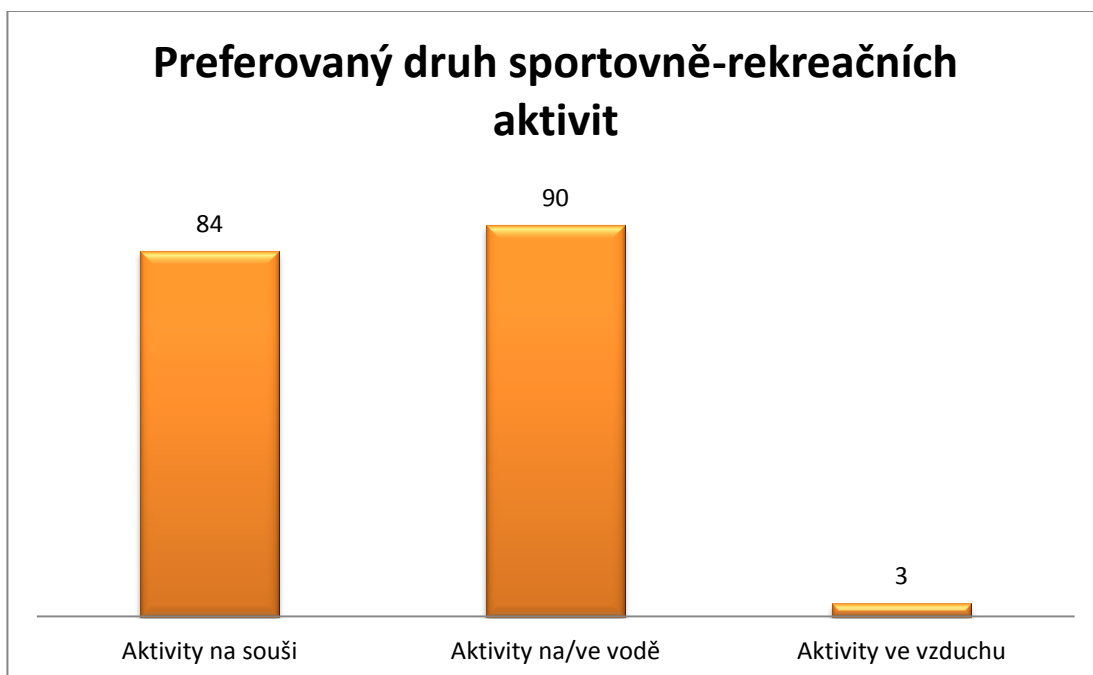

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky.

Otázka č. 9 – Jaký druh sportovně-rekreačních aktivit preferujete na své letní dovolené?

Mezi nejoblíbenější sportovně rekreační aktivity patří na letní dovolené ty, které jsou spojené s vodou. Provozování aktivit na vodě nebo pod vodou preferuje 90 respondentů. Pouze o 6 osob méně, tedy 84, upřednostňují aktivity na souši. Nejmenší počet příznivců měly aktivity ve vzduchu, které označili 3 respondenti.

Graf č. 9 - Preferovaný druh sportovně-rekreačních aktivit

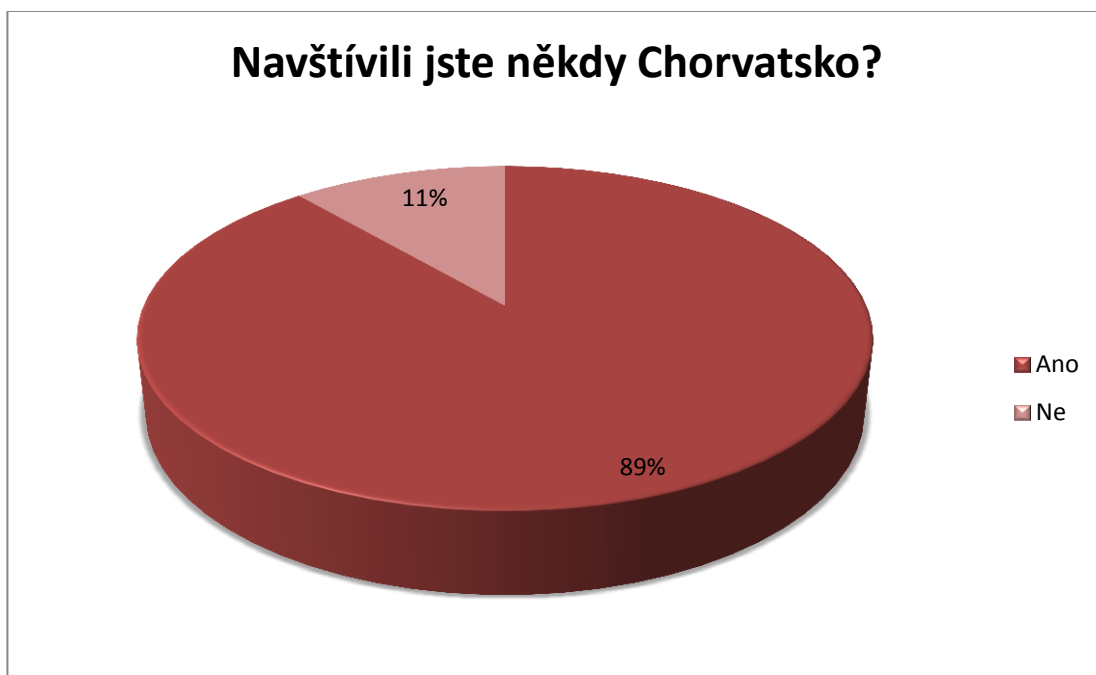

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 10 – Navštívili jste někdy Chorvatsko?

Z počtu 177 dotázaných jich přesně 157 alespoň jednou navštívilo Chorvatsko. Tato skupina tvořila celých 89%. Zbýlých 11% představovalo 20 respondentů, kteří v Chorvatsku ještě nikdy nebyli. O těchto 20 osob se snížil počet respondentů, kteří pokračovali ve vyplňování dotazníku na 157.

Graf č. 10 - Navštívili jste někdy Chorvatsko?

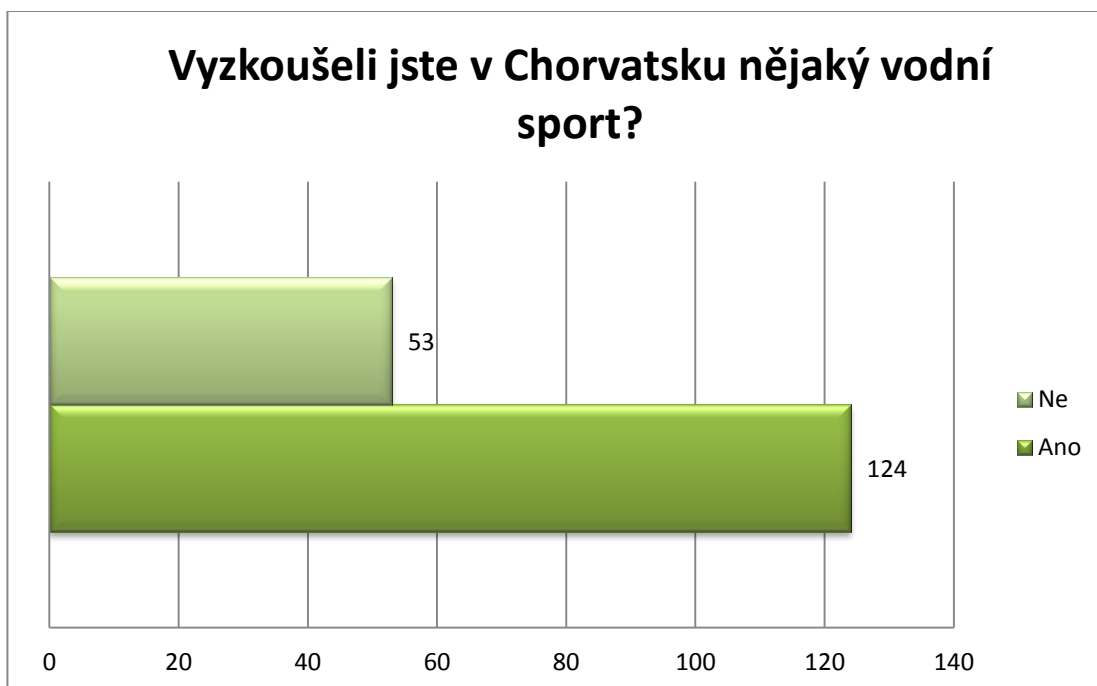

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 11 – Pokud ano, vyzkoušeli jste během Vaší dovolené nějaký vodní sport?

Většina dotázaných vyzkoušela během své dovolené v Chorvatsku jakýkoli z nabízených vodních sportů. Jednalo se o počet 124 osob. Zbývajících 53 osob žádný vodní sport nevyzkoušelo. Tito respondenti, kteří vybrali možnost „ne“, pokračovali vyplňování dotazníku otázkou č. 15. Pro následující čtyři otázky se počet respondentů snížil na 104.

Graf č. 11 - Vyzkoušeli jste v Chorvatsku nějaký vodní sport?

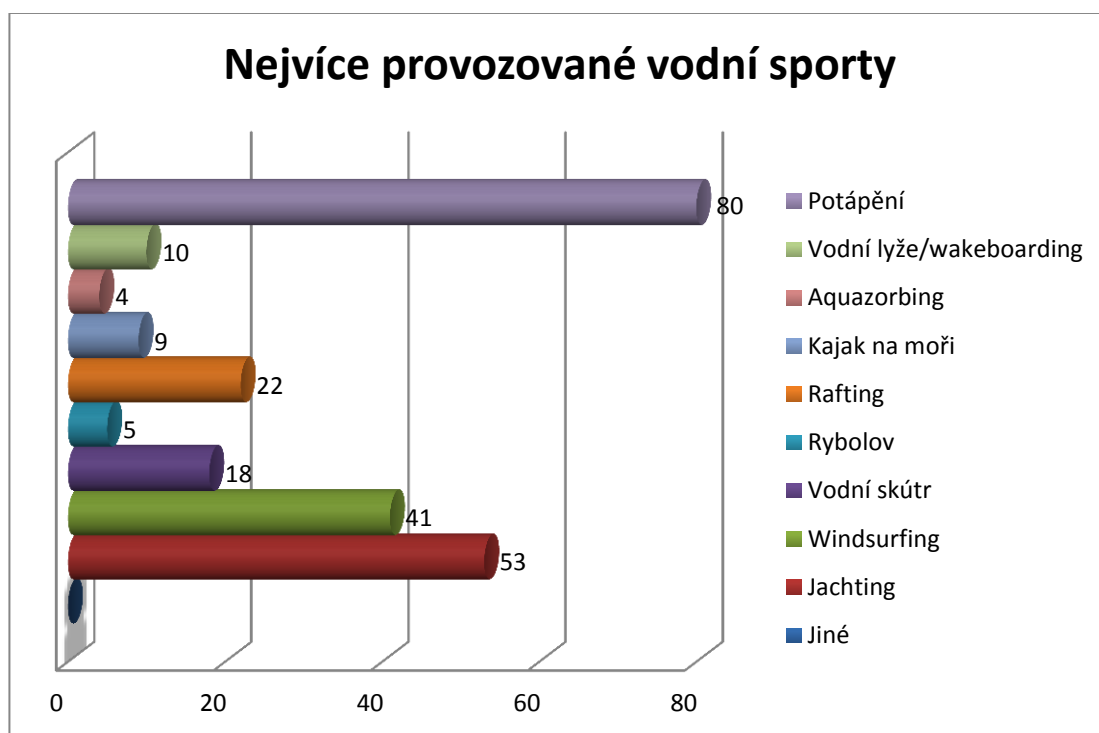

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 12 – Pokud ano, jaký?

V této otázce měli respondenti na výběr z několika vodních sportů, které se v Chorvatsku nejčastěji provozují. U této odpovědi bylo možné vybrat libovolné množství odpovědí. Nejvíce pomyslných hlasů získalo potápění, přesně 80. Na druhém místě se s počtem 53 zaškrtnutí umístil jachting, následoval windsurfing s počtem 41. Jako další vyzkoušený vodní sport byl nejvíce označován rafting s 22 hlasy a také jízda na vodním skútru, která byla označena 18x. Celkem 10 zaškrtnutí měla možnost i), která představovala vodní lyžování a wakeboarding. 9x byla vybrána jízda kajakem po moři, následoval rybolov s počtem 5 hlasů a o hlas méně získal aquazorbing. Možnost „jiné“ nezaškrtnl žádný z dotazovaných.

Graf č. 12 – Nejvíce provozované vodní sporty

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 13 – Byli jste spokojeni s kvalitou poskytovaných služeb v oblasti vodních aktivit?

Otázka týkající se spokojenosti s kvalitou poskytovaných služeb zaznamenala 90% kladných odpovědí. Odpověď „ano“ označilo 50 respondentů tvořících 48 % z celkového počtu. 42% bylo tvořeno dalšími 44 respondenty, kteří označili možnost „spíše ano“. Nespokojené byli 4 osoby, tedy pouze 4% a spíše nespokojených bylo 6 dotázaných tvořících 6% z celkového počtu.

Graf č. 13 - Spokojenost s kvalitou služeb v oblasti vodních aktivit

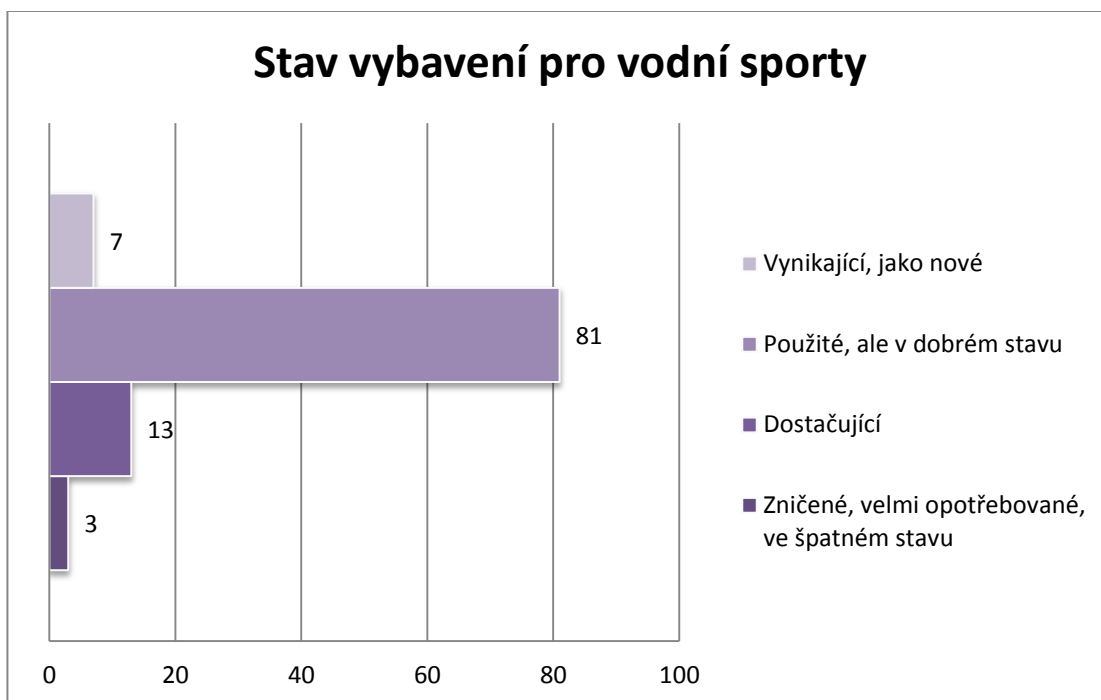

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 14 - Jaké bylo vybavení potřebné pro provozování Vámi vyzkoušeného vodního sportu?

Z grafu č. 14 je patrné, že většina tázaných, přesně 81, uvedla, že stav zapůjčeného vybavení pro vybraný vodní sport bylo v dobrém stavu. Vybavení bylo sice používané, ale neponičené a plně funkční. Dalších 13 respondentů považovalo stav vybavení za dostačující a 7 za vynikající, téměř nové. Pouze 3 z celkového počtu uvedli, že vybavení bylo zničené, velmi opotřebované a ve špatném stavu.

Graf č. 14 - Stav vybavení pro vodní sporty

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 15 - Myslíte si, že kvalita poskytování sportovně-rekreačních aktivit v Chorvatsku je srovnatelná s poskytováním služeb v oblasti stravování, ubytování a dopravy?

U této otázky se celkový počet respondentů navýšil zpět na 157, a z toho jich 62 uvedlo odpověď „spíše ano“. Tato skupina tvořila 39% z celkového počtu. Dalších 45 respondentů si svou odpovědí bylo jistějších, a „ano“ zaškrtnulo celkem 29%. 35 dotázaných uvedlo, že neví, celkem tedy 22%. Nejméně početné skupiny tvořily odpovědi „spíše ne“, kterou vybralo 9 respondentů (6%) a odpověď „ne“, jež byla označena 6 osobami (4%).

Graf č. 15 - Je kvalita poskytovaných sportovně-rekreačních aktivit srovnatelná s ostatními službami?

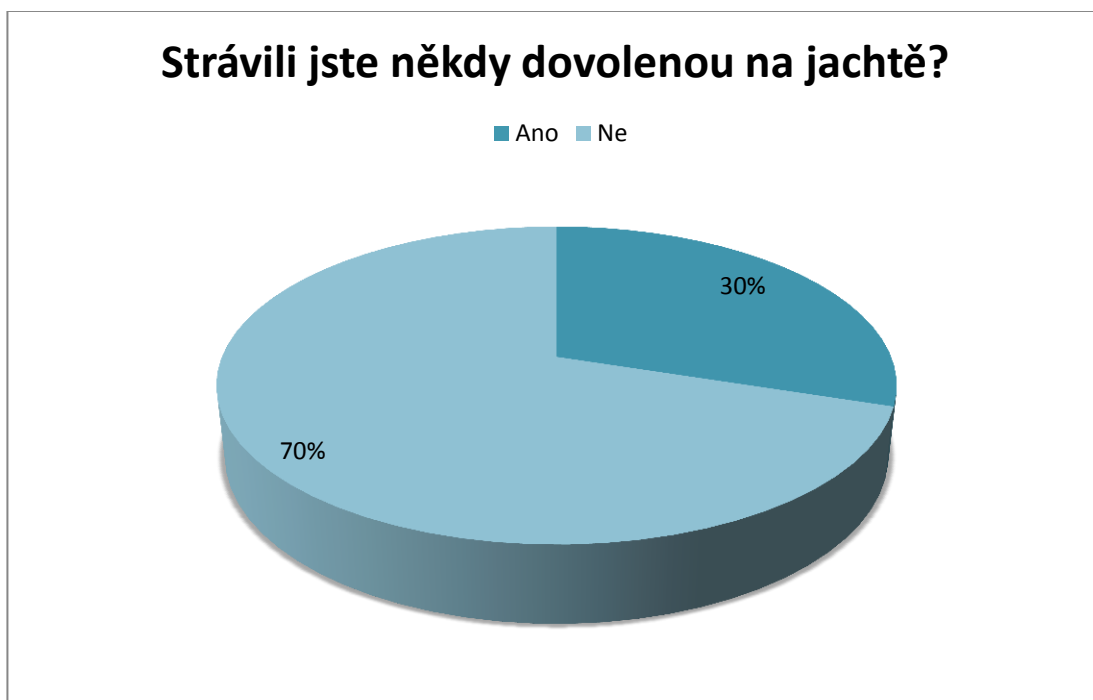

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 16 - Strávili jste někdy v Chorvatsku dovolenou na jachtě?

Předposlední otázka se týkala dovolené na jachtě. Zde uvedlo 47 respondentů, že dovolenou na jachtě v Chorvatsku již někdy strávili a tvořili tak 30% ze všech tázaných. Zbýlých 70%, přesně 110 osob, na jachtě v Chorvatsku nikdy nebylo.

Graf č. 16 - Strávili jste někdy dovolenou na jachtě?

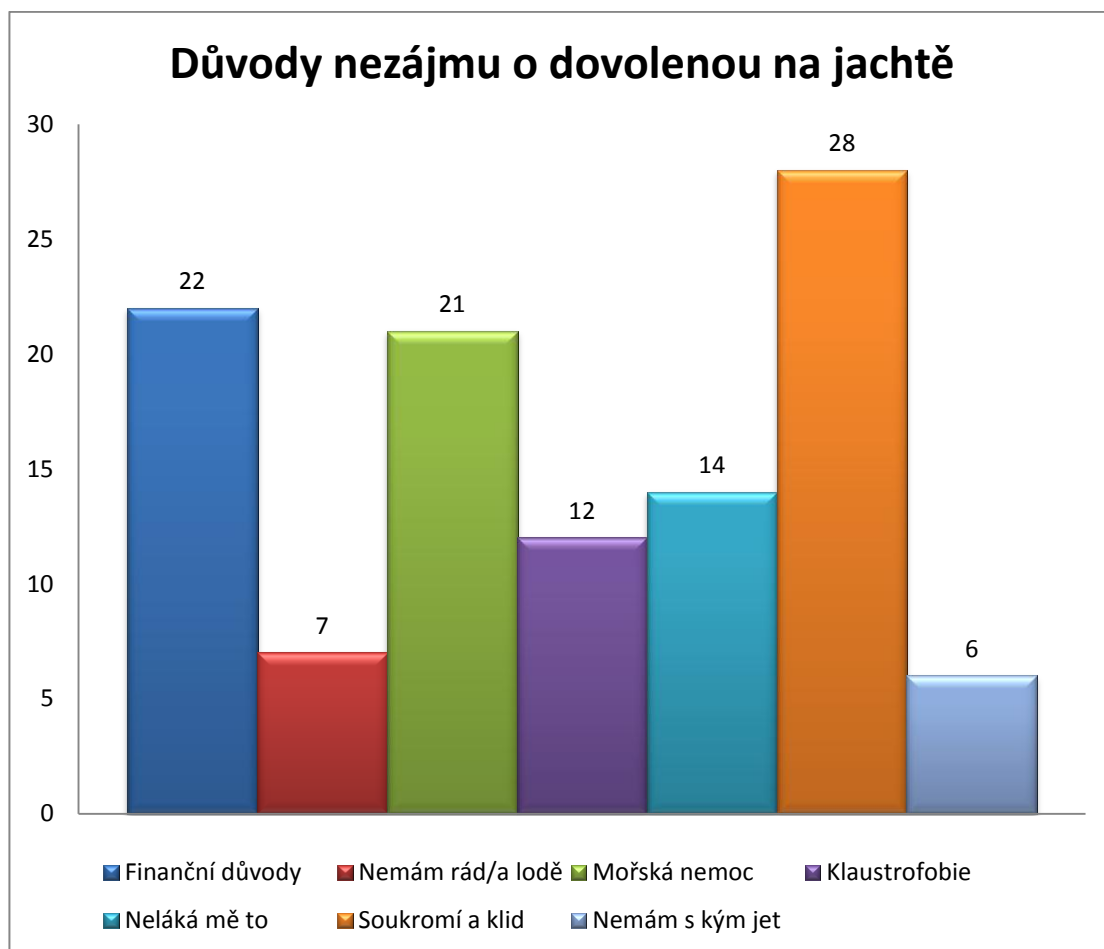
Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

Otázka č. 17 – Pokud ne, uveďte důvod.

Celkem 110 respondentů, kteří uvedli, že dovolenou na jachtě v Chorvatsku nikdy nestrávili, měli u poslední otázky uvést důvod, proč tomu tak je. Otázka byla otevřená a důvody byly různé. Pro větší přehlednost bylo vytvořeno 7 hlavních skupin, které zahrnovaly podobné nebo stejné důvody. Nejvíce odpovědí se týkalo oblasti soukromí a klidu, kde 28 respondentů uvedlo, že si chtějí na dovolené odpočinout v blízkosti své rodiny, vyžadují značné soukromí a především klid. Další početnou skupinu představovalo 22 osob, které jako překážku uvedly finanční důvody. Tito lidé ve svých odpovědích tvrdili, že dovolená na jachtě je pouze pro bohaté a že si myslí, že to vyjde draž než pobyt na souši. 21 respondentů poté uvedlo, že mají strach z mořské nemoci, že jim bude na lodi nevolno kvůli vlnám. Další skupinu 14 osob dovolená na jachtě jednoduše neláká, jsou zvyklí na trávení dovolené na souši a prostředí lodě nemají zájem vyzkoušet. Mezi dalšími důvody se objevily také odpovědi spojené s klaustrofobií, tedy ze strachu z uzavřených a stísněných prostor. Celkem 12 respondentů uvedlo, že mají z takových prostorů strach a jsou si vědomi toho, že na lodi se takovým prostorům nedá vyhnout a během plavby není tzv. kam utéct. 7 osob uvedlo stejnou odpověď a to tu, že nemají rádi lodě. Nejmenší skupinu představovalo

6 tázaných, kteří napsali, že nevědí, s kým by na takovou dovolenou jeli, a proto je to neláká.

Graf č. 17 - Důvody nezájmu o dovolenou na jachtě

Zdroj: zpracováno dle šetření autorky

6 Shrnutí a diskuse výsledků

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 180 respondentů, kteří byli žádáni o vyplnění průzkumu různými cestami. Tento vzorek populace nelze považovat za vypovídající pro celou Českou republiku, ale pro účely této práce byl počet respondentů dostačující. Jak již bylo výše zmíněno, výzkum probíhal ve většině případů přímým kontaktem, pomocí internetu a sociálních sítí a také zprostředkovaně přes kvalifikované kapitány a přes cestovní kancelář. Šetření bylo prováděno z toho důvodu, aby ověřilo či vyvrátilo hypotézy vytvořené v teoretické části a zároveň tyto dvě části vzájemně propojilo. Za pomoci výzkumných otázek byl sestaven dotazník a díky získaným výsledkům je nyní možné ověřit, které hypotézy byly pravdivé a které se nepotvrdily. Z šesti prvotních hypotéz se jich pět potvrdilo a jedna byla vyvrácena.

Hypotéza č. 1 - Chorvatsko je jednou z nejoblíbenějších destinací pro letní dovolenou.

Tato hypotéza byla potvrzena na základě výsledků otázky č. 6 (Jaká je Vaše oblíbená letní destinace?), kdy Chorvatsko získalo 46 hlasů a umístilo se tak hned na 2. pozici za Řeckem. Tento výsledek potvrzuje to, že Čeští turisté mají k Chorvatsku stále velmi blízký vztah a to již řadu let.

Hypotéza č. 2 - Čeští turisté mají čím dál větší zájem o aktivní trávení dovolené.

Druhá hypotéza byla ověřována pomocí otázek č. 7 (Trávíte rádi dovolenou aktivně?), č. 8 (Hraje pro Vás nabídka sportovně-rekreačních aktivit roli při výběru místa pro Vaši dovolenou?) a otázky č. 11 (Pokud ano, vyzkoušeli jste během Vaší dovolené nějaký vodní sport?). U otázky č. 7 odpovědělo celkem 163 respondentů, že svou dovolenou rádi tráví aktivně. Otázka č. 8 potvrdila, že nabídka sportovně-rekreačních aktivit hraje důležitou roli při výběru cílové destinace, jelikož kladně se vyjádřilo 149 z celkového počtu tázaných. To svědčí o tom, že Češi si ve většině případů vybírají místa, kde bude možné strávit aktivní dovolenou. Pravdu tohoto tvrzení dokazuje také otázka č. 11, kde 104 osob napsalo, že během své dovolené vyzkoušelo nějaký vodní sport. Tato hypotéza se tedy potvrdila.

Hypotéza č. 3 - Nabídka sportovně-rekreačních aktivit zvyšuje atraktivitu destinace.

Třetí hypotézu ověřovala otázka č. 8 (Hraje pro Vás nabídka sportovně-rekreačních aktivit roli při výběru místa pro Vaši dovolenou?), která prokázala, že nabídka sportovně-rekreačních aktivit určitě zvyšuje potenciál cílové destinace. Celkem 84% z celkového počtu respondentů uvedlo, že při výběru destinace berou v úvahu kromě ostatních služeb i služby v oblasti poskytování aktivit, které napomáhají strávit dovolenou aktivně. Tato hypotéza byla tedy potvrzena díky většinovému počtu kladných odpovědí.

Hypotéza č. 4 - Kvalita poskytovaných služeb v oblasti vodních sportů je na vysoké úrovni.

Ověření této hypotézy probíhalo pomocí otázky č. 13 (Byli jste spokojeni s kvalitou služeb v oblasti vodních aktivit?), č. 14 (Jaké bylo vybavení potřebné pro vyzkoušeného Vámi vybraného vodního sportu?) a č. 15 (Myslíte si, že kvalita poskytování sportovně-rekreačních aktivit v Chorvatsku je srovnatelná s poskytováním služeb v oblasti stravování, ubytování a dopravy?). Všechny tyto otázky potvrdily prvotní hypotézu, jelikož na otázku č. 13 odpovědělo celkem 90% respondentů, že byli spokojeni s kvalitou služeb v oblasti vodních aktivit. U otázky č. 14 uvedlo 81 osob, že vybavení pro provozování vodního sportu bylo sice používané, ale v dobrém stavu, tudíž byli se službou spokojeni. 7x respondenti zaškrtili, že vybavení bylo ve vynikajícím stavu a téměř jako nové. V poslední otázce č. 15 týkající se srovnatelnosti kvality služeb v oblasti sportovně-rekreačních aktivit a ostatních služeb v cestovním ruchu, vyšlo celkem 107 kladných odpovědí z celkového počtu 157. Po celkovém porovnání odpovědí z těchto tří prověřujících otázek je jasné, že i tato hypotéza byla potvrzena.

Hypotéza č. 5 - Každý návštěvník Chorvatska alespoň jednou vyzkoušel jakýkoli vodní sport.

Tato hypotéza byla jako jediná vyvrácena na základě otázky č. 11 (Vyzkoušeli jste během Vaší dovolené nějaký vodní sport?), kde celkem 53 respondentů odpovědělo, že žádný vodní sport nikdy v Chorvatsku nevyzkoušeli.

Hypotéza č. 6 - Mezi nejoblíbenější vodní sporty patří potápění a jachting.

Pomocí otázky č. 12 (Pokud ano, jaký?) byla ověřována tato hypotéza, která se ukázala jako pravdivá. Respondenti zde mohli vybírat z nabídky 10 možností a měli možnost zaškrtnout libovolné množství vodních sportů. Nejvíce hlasů získalo potápění, celkem 80. Následoval jachting s 53 hlasy a dalším nejoblíbenějším sportem byl windsurfing a rafting.

7 Závěry a doporučení

Cílem této práce bylo zjištění, srovnání a zhodnocení vybraných vodních sportů s vazbami na využití služeb cestovního ruchu v Chorvatské republice.

První část vymezila klíčová teoretická východiska a to na základě studia odborné literatury. Tato teorie se týkala především pojmů, jako je cestovní ruch, jeho druhy a formy, sportovně-rekreační aktivity, produkt cestovního ruchu apod. Práce se zde zabývala také Chorvatskem jak z pohledu historie, tak současného rozvoje cestovního ruchu a vodními sporty provozovanými na území této země.

Praktická část vycházela z prvotních hypotéz a pomocí výzkumného šetření byly získány odpovědi na předem určené výzkumné otázky. Z poznatků získaných v praktické části vyplývá, že Chorvatsko je u Čechů jako cílová destinace letní dovolené stále jednou z nejoblíbenějších, a že Čeští turisté mění své požadavky a preferují aktivní trávení volného času. Ověření těchto dvou prvních hypotéz dokazuje grafické zpracování výsledků v kapitole 5.3 Výsledky dotazníkového šetření (konkrétně Graf č. 6 a Graf č. 7). Dále práce vycházela z hypotézy, že nabídka sportovně-rekreačních aktivit zvyšuje atraktivitu destinace a že poskytování služeb v oblasti vodních sportů je na vysoké úrovni. Získané výsledky zpracované v kapitole 6 Shrnutí a diskuse výsledků jasně potvrzují, že tyto hypotézy (hypotéza č. 3 a 4) byly pravdivé. Jako mylná se ukázala hypotéza č. 5, která předpokládala, že každý návštěvník Chorvatska alespoň jednou vyzkoušel jakýkoli vodní sport. Tento předpoklad vycházel z faktu, že nabídka vodních aktivit je široká a dostupná všem návštěvníkům. Avšak toto tvrzení se nepotvrdilo, což dokazuje Graf č. 11, kde je znázorněno, že nemalý počet respondentů žádný vodní sport na své dovolené v Chorvatsku nevyzkoušel. Poslední hypotéza č. 6 tvrdící, že mezi nejoblíbenější vodní sporty patří potápění a jachting, byla na základě otázky č. 12 v dotazníkovém šetření potvrzena. Výsledky této otázky nabídly čtenáři srovnání nabízených vodních sportů se zaměřením na oblibu návštěvníků. Jelikož práce vycházela z předpokladu, že tyto dva sporty patří k nejoblíbenějším, byla jim v práci věnována největší část.

Práce tedy naplnila prvotní cíl, kdy na základě studia literatury uvedla zjištěné vodní sporty představující produkt cestovního ruchu a zhodnotila jejich potenciál provozování na Jadranu pomocí uvedení nejvhodnějších lokalit a služeb, jako jsou půjčovny potřebného vybavení, specializované školy, kvalifikovaní instruktoři, nabídka kurzů apod. Praktická část práce byla realizována pomocí dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 180 respondentů. Takové zkoumání slouží především jako pilotní šetření, avšak pro

zodpovězení výzkumných otázek bylo dostačující. Pro další možné zkoumání se lze zaměřit se na téma jachtingu jako fenoménu v moderním trávení dovolené.

8 Zdroje

Tištěné zdroje:

ABRAHAM, R., *Chorvatsko: velký průvodce*. V Brně: CPress, 2012, 318 s. Velký průvodce National Geographic (Computer Press). ISBN 978-80-251-3413-9

BERLITZ, *Chorvatsko: Inspirace na cesty*. 1. vyd. Brno: Lingea, 2014, ISBN 978-80-87819-91-3

BOUSFIELD, J., *Chorvatsko: turistický průvodce*. 1. vyd. Brno: Jota, 2007, 660 s., ISBN 978-80-7217-535-2

FORŠT, J., NOVOTNÝ F., *Dovolená na jachtě*. Praha: IFP Publishing, 2012, 124 s. ISBN 978-80-87383-14-8

GEHINOVÁ, B., *Geografie cestovního ruchu: vymezení teritoriálních forem cestovního ruchu a hodnocení jejich funkcí v území*. 1. vyd. V Českých Budějovicích: Jihočeská univerzita, Ekonomická fakulta, 2008, 84 s. ISBN 978-80-7394-142-0

HESKOVÁ, M., *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011, 216 s. ISBN 978-80-7373-107-6

HOLJEVAC-LEPAN, D., *Chorvatsko: dobrodružství*. Tištěná brožura, Záhřeb: Chorvatské turistické sdružení, 2006

HRALA, V., *Geografie cestovního ruchu*. 6. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013, 197 s. ISBN 978-80-85970-79-1

KARLIĆ, B., *Nautické Chorvatsko*. Tištěná brožura, Záhřeb: Chorvatské turistické sdružení, 2008

KUNEŠOVÁ, E., *Technika zahraničních zájezdů*. 2. upr. a rozš. vyd. Praha: Idea servis, 2004, 137 s. ISBN 80-85970-44-9

MALÁ, V., *Základy cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2002, 97 s. ISBN 80-245-0439-1

MUTIĆ A., MARIC V., *Chorvatsko*. 1. vyd. Praha: Svojtka & Co, 2014, 351 s., ISBN 978-80-256-0924-8

OLIVER, J., *Chorvatsko*. 2. české vyd. Praha: Svojtka, 2008, 328 s. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 978-80-7352-478-4

ORIEŠKA, J., *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis, 2010, 405 s. ISBN 978-80-85970-68-5

ORLIĆ, P., *Chorvatsko: stará láska s mladým srdcem*. Prezentační katalog, Záhřeb: Chorvatské turistické sdružení, 2013

OSTOIĆ, I., *Dive in Croatia: Guide for 85 dive locations*. Záhřeb: Blue bubble edition, 2000, ISBN 953-98391-0-6

PALATKOVÁ, M., *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice: význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích: evropská integrace a mezinárodní turismus*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8

STUBBS, R., *Knihy sportů: sporty, pravidla, taktiky, techniky*. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2009, 448 s. ISBN 978-80-242-2558-6

TROUSIL, M., JAŠÍKOVÁ, V., *Úvod do tvorby odborných prací*. Vyd. 2., rozš. Hradec Králové: Gaudemaus, 2015, 240 s. ISBN 978-80-7435-542-4

UGUSSI, C., *Chorvatské Mariny*. Tištěná brožura, Záhřeb: Chorvatské turistické sdružení, 2008

VAVREČKOVÁ, E., ŠKROBÁLKOVÁ E., *Geografie cestovního ruchu*. Vyd. 1. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě, Ústav lázeňství, gastronomie a turismu, 2013, 250 s., ISBN 978-80-7248-888-9

ZELENKA, J., *Marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010, 240 s. ISBN 978-80-86723-95-2

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M., *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2

Elektronické zdroje:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA., © 2015. *Kurzy devizového trhu* [online]. [cit. 2015-10-15].

Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

MINISTRY OF TOURISM, © 2015. *Tourism in Figures 2014* [online]. [cit. 2015-10-02].

Dostupné z: http://www.mint.hr/UserDocsImages/150701_Tourism014.pdf

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015a. Potápění. In:

Chorvatsko.cz [online]. [cit. 2015-03-03]. Dostupné z:

<http://www.chorvatsko.cz/obec/sport/potap.html>

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2015b. Ceny 2015 - jachting. In:

Chorvatsko.cz [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z:

http://www.chorvatsko.cz/aktual/ceny_jachting_2015.html

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015c. Jachting a jachtařské

přístavy. In: *Chorvatsko.cz* [online]. [cit. 2015-03-18]. Dostupné z:

<http://www.chorvatsko.cz/obec/sport/jachting.html>

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2015d. Ocenění pro pláže a jachtařské
přístavy - mariny "Modré vlajky 2015". In: *Chorvatsko.cz* [online]. [cit. 2015-08-12].

Dostupné z: http://www.chorvatsko.cz/aktual/150629_oceneni-pro-plaze-a-mariny-modre-vlajky-2015.html

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015e. Vlastní jachta. In:

Chorvatsko.cz [online]. [cit. 2015-09-10]. Dostupné z:

<http://www.chorvatsko.cz/tema/jachting2.html>

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015f. Najatá (chartrovaná)

jachta. In: *Chorvatsko.cz* [online]. [cit. 2015-09-10]. Dostupné z:

<http://www.chorvatsko.cz/tema/jachting3.html>

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015g. Vodní lyžování, vodní
skútry. In: *Chorvatsko.cz* [online]. [cit. 2015-04-07]. Dostupné z:

<http://www.chorvatsko.cz/obec/sport/lyze.html>

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015h. Řeky a jezera. In: *Chorvatsko.cz* [online]. [cit. 2015-04-07]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/reky.html>

ZÁBSKÝ, M., ZÁBSKÁ, M., HEŘMANOVÁ V., © 2001-2015i. Hory. In: *Chorvatsko.cz* [online]. [cit. 2015-04-07]. Dostupné z: <http://www.chorvatsko.cz/obec/hory.html>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Cestovní ruch jako systém	8
Obrázek č. 2 - Dělení cestovního ruchu	12
Obrázek č. 3 - Totální produkt (koncept tří úrovní)	15

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Poplatky za jachting 2015 (v kunách)	32
Tabulka č. 2 - Paušální sazba pobytové taxy (v kunách)	33
Tabulka č. 3 - Poplatky za denní stání na vodě v ACI marinách (v EUR).....	34

Seznam grafů

Graf č. 1 - Genderová příslušnost	37
Graf č. 2 - Věkové rozmezí	38
Graf č. 3 - Kategorie cestovatelů	39
Graf č. 4 - Četnost zahraničních výjezdů	40
Graf č. 5 - Délka zahraniční dovolené.....	41
Graf č. 6 - Nejoblíbenější destinace.....	42
Graf č. 7 - Aktivní trávení dovolené.....	43
Graf č. 8 - Ovlivňuje nabídka sportovně-rekreačních aktivit Váš výběr?	44
Graf č. 9 - Preferovaný druh sportovně-rekreačních aktivit.....	45
Graf č. 10 - Navštívili jste někdy Chorvatsko?	46
Graf č. 11 - Vyzkoušeli jste v Chorvatsku nějaký vodní sport?	47
Graf č. 12 – Nejvíce provozované vodní sporty	48
Graf č. 13 - Spokojenost s kvalitou služeb v oblasti vodních aktivit.....	49
Graf č. 14 - Stav vybavení pro vodní sporty.....	50
Graf č. 15 - Je kvalita poskytovaných sportovně-rekreačních aktivit srovnatelná s ostatními službami?	51

Graf č. 16 - Strávili jste někdy dovolenou na jachtě?.....	52
Graf č. 17 - Důvody nezájmu o dovolenou na jachtě.....	53

9 Přílohy

Příloha č. 1 – Dotazník

Dotazník

Aktivní trávení dovolené v Chorvatsku

Cílem tohoto dotazníku je získat přehled o aktivním trávení dovolené českých turistů na území Chorvatska. Dotazník je zaměřen na kvalitu poskytovaných sportovně-rekreačních aktivit a na zájem turistů o vodní sporty.

U otázek, kde je na výběr více odpovědí, označte prosím vždy jen jednu, není-li uvedeno jinak. Dotazník je anonymní a jeho výsledky budou zpracovány do bakalářské práce.

1. Pohlaví:
 - a) Žena
 - b) Muž

2. Věk:
 - a) 18-35
 - b) 36-50
 - c) 51-65
 - d) 66 a více

3. Patříte do kategorie:
 - a) Svobodní cestovatelé (tzv. „baťůžkáři“)
 - b) Bezdětné páry
 - c) Rodiny s dětmi
 - d) Penzisté

4. Jak často jezdíte na zahraniční dovolenou?
 - a) 1-2x ročně
 - b) Více než 2x ročně

- c) 1x za 2-3 roky
 - d) Na zahraniční dovolenou nejezdím
5. Jakou délku dovolené upřednostňujete?
- a) Prodloužený víkend
 - b) 7-10 dní
 - c) 14 dní
 - d) Déle než 14 dní
6. Jaká je Vaše oblíbená letní destinace?
- a) Itálie
 - b) Řecko
 - c) Chorvatsko
 - d) Španělsko
 - e) Turecko
 - f) Egypt
 - g) Jiná:
7. Trávíte rádi dovolenou aktivně?
- a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Ne
 - d) Spíše ne
8. Hraje pro Vás nabídka sportovně-rekreačních aktivit roli při výběru místa pro Vaši dovolenou?
- a) Ano
 - b) Spíše ano
 - c) Ne
 - d) Spíše ne
9. Jaký druh sportovně-rekreačních aktivit preferujete na své letní dovolené?
- a) Aktivity na souši (cyklistika, turistika, vysokohorská turistika atd.)
 - b) Aktivity spojené s vodou (plavání, potápění, rafting, plachtění, surfování atd.)

c) Aktivity ve vzduchu (paragliding atd.)

10. Navštívili jste někdy Chorvatsko?

- a) Ano
- b) Ne

11. Pokud ano, vyzkoušeli jste během Vaší dovolené nějaký vodní sport?

- a) Ano
- b) Ne (pokračujte k otázce č. 15)

12. Pokud ano, jaký? (označte libovolné množství odpovědí)

- a) Potápění
- b) Jachting
- c) Windsurfing
- d) Jízda na vodním skútru
- e) Rybolov
- f) Rafting
- g) Jízda kajakem po moři
- h) Aquazorbing
- i) Vodní lyžování/wakeboarding
- j) Jiné

13. Byli jste spokojeni s kvalitou poskytování služeb v oblasti vodních aktivit?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Ne
- d) Spíše ne

14. Jaké bylo vybavení potřebné pro provozování Vámi vyzkoušeného vodního sportu?

- a) Vynikající, jako nové
- b) Použité, ale v dobrém stavu
- c) Dostačující
- d) Zničené, velmi opotřebované, ve špatném stavu

15. Myslíte si, že kvalita poskytování sportovně-rekreačních aktivit v Chorvatsku je srovnatelná s poskytováním služeb v oblasti stravování, ubytování a dopravy?

- a) Ano
- b) Spíše Ano
- c) Ne
- d) Spíše ne
- e) Nevím

16. Strávili jste někdy v Chorvatsku dovolenou na jachtě?

- a) Ano
- b) Ne

17. Pokud ne, uveďte důvod:

.....

Děkuji za Váš čas a ochotu při vyplňování tohoto dotazníku.

Příloha č. 2 - Oskenované zadání práce

16. 10. 2014

Tisk zadání závěrečných prací

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
 Fakulta informatiky a managementu
 Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové, tel: 493 331 111, fax: 493 332 235

Zadání k závěrečné práci

Jméno a příjmení studenta: **Veronika Hatalová**
 Obor studia: Management cestovního ruchu
 Jméno a příjmení vedoucího práce: **Jiří Petera**

Název práce:
Sportovně rekreační aktivity jako produkt cestovního ruchu

Název práce v AJ:
 Sports and recreational activities as the product of tourism

Podtitul práce:
 Vybrané vodní sporty jako produkt cestovního ruchu v Chorvatské republice

Podtitul práce v AJ:
 Selected water sports as the product of tourism in Croatia

Cíl práce: Zjištění, srovnání a zhodnocení vybraných produktů s vazbami na využití služeb cestovního ruchu v Chorvatské republice.

- Osnova práce:
1. Úvod
 2. Cíl a metodika práce
 3. Literární rešerše
 4. Teoretická část
 - 4.1. Obecná teoretická východiska
 - 4.2. Vybrané teoretické aplikace
 - 4.3. Předpoklady pro cestovní ruch v Chorvatské republice
 - 4.4. Vývoj cestovního ruchu v Chorvatské republice
 - 4.5. Specifikace vybraných aktivit
 5. Praktická část
 - 5.1. Realizační východiska
 - 5.2. Sběr informací a průběh šetření
 - 5.3. Zpracování a interpretace výsledků
 6. Shrnutí a diskuse výsledků
 7. Závěry a doporučení
 8. Seznam použitých zdrojů
 9. Přílohy

Projednáno dne: 13. 10. 2014

Podpis studenta

Podpis vedoucího práce